KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 41 — 1925 Federated Pressin jäsen. Lauantaina, huhtik. 4 p.—Sat., April 4th, 1925 IX Vuosik.—Vol. IX

38 kaivosmiestä jäänyt satimeen

Newcastle, Englanti. — Montague kaivokseen lähellä Newcastlea salpautui 38 miestä, kun vettä yhtäkkiä syöksyi kaivokseen. Kaivoksessa oli silloin pari sataa miestä, mutta kaikki muut ennättivät päästä pakoon, paitsi nuo 38. Viimeinen, toisia myöhemmin ulos päässyt mies kertoi veden nousseen hänen kaulaansa asti.

Ensin toivottiin ainakin muutamia miehistä saatavan pelastetuksi, mutta nyt se näyttää mahdottomalta. Pelastajat suurella innolla työskentelivät jättiläispumppulaitoksen kuntoonpanemiseksi, kaivoksen tyhjentämiseksi vedestä. Pääinsinöörin on kuitenkin täytynyt myöntää, ettei ole toivoa miesten pelastamisesta elävinä, sillä kovimmallakaan pumppuamisella ei miesten avuksi päästä vähemmässä ajassa kuin kolmessa viikossa. Mahdotonta on lähettää sukeltajia sellaiseen vesiryöppyyn mikä kaivokseen syöksyy; sitäpaitsi täyttivät myrkylliset kaasut kaikki sellaiset paikat, missä pelastajilla olisi jalansijaa yrittää työskennellä.

Huomattu parlamentissakin.

Lontoo. — Alahuoneen istunnossa kiinnitettiin myötätuntoinen huomio Newcastlen kaivosonnettomuuteen. Pääministeri Baldwin, vastatessaan Ramsay MacDonaldin kysymykseen, sanoi luulevansa koko huoneen, myötätuntoisuudesta, yksimielisesti suostuvan siihen, että eräs muutosehdotus kaivostapaturmia koskevaan lainsäädäntöön otetaan ensimäisenä kysymyksenä esille, vaikka sen vuoro olisi ollut myöhemmällä.

Muutamat työväenpuolueen jäsenet muistuttivat puhemiehelle, että alahuone oli lausunut surunvalittelunsa äskettäin kuolleen loordi Curzonin sukulaisille, ja kysyivät, eikö hänen nyt sopisi kehottaa huonetta osottamaan samanlaista myötätuntoisuutta niiden miesten omaisille, jotka olivat menettäneet henkensä tässä kaivosonnettomuudessa. Puhemies vastasi olevansa vakuutettu siitä, että koko huone otti osaa heidän suruunsa, ja tätä lausuntoa tervehdittiin yleisillä suosionosotuksilla.

Senjälkeen hyväksyttiin ponsi, jossa valitettiin kovin suurta ihmishenkien hukkaa tuontuostakin sattuvissa kaivostapaturmissa ja vaadittiin kivihiilikaivoksia koskevan asetuksen parantelemista ja tehostamista siihen suuntaan, että kaivostyöläisiä miin paljon kuin mahdollista suojeltaisiin tapaturmilta.

Nova Scotian lakko

Neiti Macphail Dominion parlamentissa.

Ottawa. — Canadan naispuolinen parlamenttiedustaja, neiti Agnes Macphail, sai edustajahuoneen miltei hengittämättä kuuntelemaan kuvausta käynnistään Cape Bretonin kaivoskylissä. Sellaista huomiota on harvoin osotettu muille kuin puolueitten johtajille.

Ennen lähtöään oli puhuja kummastellut sitä seikkaa, kuinka työläiset kolmessa viikossa joutuvat nälkäkuoleman partaalle. Itse paikalla käytyään oli hän saanut selville, että työt olivat olleet huonossa käynnissä enemmän kuin neljä vuotta, ja viimeiseen puoleentoista vuoteen oli töitä tehty tuskin ollenkaan.

"Kohtasin siellä maltillisia ja punaisia", hän kertoi, "mutta oltuani kaksi päivää Glace Bayssä ei kukaan näyttänyt punaiselta minun silmissäni. Jos minun täytyisi siellä elää, olisin melkoisesti punaisempi kuin ne, joita siellä näin. Ne, jotka väittävät, ettei Cape Bretonissa ole mitään todellista hätää, ovat turvallisen matkan päässä sieltä. Menkööt sinne käymään, jos tahtovat käyttää pääsiäislomansa inhimillisyyden asian hyväksi".

Sitte hän kuvaili sitä kurjuutta, mitä oli nähnyt; kuinka luhistuneessa hökkelirähjässä asui kaksi perhettä, kuusi henkeä nukkuen yhdessä huoneessa, nälissään ja hiukan vaateriekaleita yllään. Puhui naisena olemisen surkeudesta siellä — lyhyt nuoruus, paljo lapsia, köyhyyttä, varhainen vanhuus, toisten armoilla olo ja kuolema.

Besco on kaikkein huonoimpinakin aikoina laahannut sinne siirtolaisia, viskannut niitä paikkakunnille, missä ei mitään työtä ole saatavana, tekemättä niiden hyväksi kerrassaan mitään, saatuaan ne sinne. "Yhtiön ei näyttänyt olevan vaikea saada tullisuojelusta kivihiilelle", huomautti neiti Macphail, "mutta hallitus ei anna takeita siitä, että tuosta suojeluksesta on mitään etua työntekijöille."

Vaikea oli puhujan mielestä selittää Nova Scotian hallituksen suhtautumista muulla tavoin kuin siten, että se pelkäsi tätä "teollisuuden hirviötä" ja hartaammasti harrasti sen suosiossa pysymistä kuin tuhansien Canadan kansalaisten onnellisuuden ja ihmisoikeuksien turvaamista. Dominion hallitus väitti muodollisten vaikeuksien takia ei voivansa ryhtyä mihinkään, mutta jos sillä olisi todellista halua tehdä mitään, se kyllä keksisi keinoja, millä nuo muodolliset vaikeudet voisi voittaa. "Onko sentähden ihmeteltävä, jos kaivosmiesten mielestä teollisuudenharjottajat ovat sydämettömiä, tuomioistuimet vääräntekijöitä ja politikoitsijat lurjuksia?"

Oikaisu.

Toronto. — Maaliskuun 31 päivän numerossa julaistu "puhelintiedotus" oli harhaanjohtava, sikäli kun siinä puhuttiin Canadan Kommunistipuolueen keskustoimeenpanevan komitean päätöksestä avustuskomitean perustamiseksi, sillä keskustoimeenpaneva komitea ei ole tällaista päätöstä tehnyt. Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön toimeenpaneva komitea päätti v. k. 29 p. pitämässään kokouksessa kehottaa suomalaisia osastoja lähettämään kaiken Nova Scotian lakkolaisille kootun avustuksen toimeenpanevan komitean kautta, kuten järjestömme sääntöjen kuudennen luvun kolmannen pykälän "g"-kohdassa määritellään. Toimeenpaneva komitea katsoi, ettei ole mitään syytä poiketa tästä säännöstä tälläkään kertaa.

Valkoryssillä hätä Trotskin kohtalosta

Pariisi. — Täällä huhutaan, että Trotski on murhattu. Venäjältä saadun sanoman mukaan on murha tapahtunut Sinovjevin määräyksestä. Venäjällä levitetyt huhut siitä, että Trotski olisi paennut Kaukaasiasta, on tarkotettu totuuden salaamiseksi. Epäluulojen poistamiseksi ilmotetaan kaikkia raja-asemia tarkoin vartioitavan siltä varalta, että Trotski "yrittäisi mennä ulkomaille." Sanomalehdet on kielletty puhumasta asiasta mitään.

Toisaalta taas huhutaan Trotskin onnistuneen paeta rajan yli ja piilevän jossain ulkomailla. Mahdotonta on saada minkäänlaista selvyyttä näiden tietojen todenperäisyydestä, jotka täkäläisten venäläisten keskuudessa herättävät suurta mieltenkuohua.

Valkoryssien valhepajat näkyvät olevan tavallista ahkerammassa käynnissä nykyään.

Uusi jättiläis-ilmalaiva suunniteltu

Lontoo. — Britannian hallituksen uusi jättiläis-ilmalaiva, R-101, jota aiotaan käyttää Englannin ja Intian välisellä linjalla, tulee olemaan 720 jalkaa pitkä ja 140 jalkaa korkea, ja tulee siinä olemaan tilaa sadalle matkustajalle. Ilmalaivassa tulee olemaan kaksi kanttaa, toisella kahden hengen makuukopit, toisella yleiset oleskeluhuoneet. Kehys rakennetaan ruostumattomasta, tahrattomasta teräksestä. Matkustajia varten tulee olemaan tupakoimishuonekin, niinkuin valtamerilaivoissa. Sen tekee mahdolliseksi se seikka, että moottoreissa käytetään sakeaa öljyä eikä vaarallista kaasuöljyä. Laivaa ruvettanee rakentamaan heinä- tai elokuussa.

Turkkilaiset saartaneet Kurdistanin kapinoitsijat

Konstantinopoli. — Virallisesti tiedotetaan, että Mushin ja Varton tienoot on puhdistettu kapinallisista, ja että kurdilaisten pääsytie itäänpäin on suljettu. Samalla ilmotetaan hallituksen joukkojen saapuneen Arghanin, Palun ja Hanin ympäristöille ja ajavan kurdilaisia Choksuria kohden, jonne heidän päävoimiensa sanotaan keskittyvän kapinapäällikön Said sheikin omalla johdolla.

Jos kapinallisten pakotiet itäänpäin tosiaan on tukittu ja heidät pakotetaan avoimeen taisteluun, on se suuri etu hallitukselle, sillä pätevien asiantuntijain vakuutuksen mukaan eivät kurdilaiset kykene pitämään puoliaan kuularuiskuilla ja tykistöllä aseistettuja harjotettuja sotajoukkoja vastaan. Enimmän pelätään sitä, että kapinoitsijat hajaantuvat pieniksi sissijoukoiksi, jossa tapauksessa taisteluita tulisi kestämään kuukausia. Se tuottaisi ei ainoastaan suuria rahallisia kustannuksia maalle, vaan myös tuntuvan vahinkoa maanviljelykselle, kun miehet joutuisivat kauan olemaan sotapalveluksessa.

Polsevisteista taas levitetään hälytysuutisia

Pariisi. — Tänne tulleitten tietojen mukaan valmistelevat Moskovan neuvostot (?) laajasuuntaista polsevistista sotilashyökkäystä Makedoniassa. Kolmannella kansainvälisellä on ollut sotaneuvottelu Wienissä pari viikkoa takaperin, mikäli nyt on tullut ilmi, ja siinä on taistelusuunnitelma laadittu sekä sen toimeenpaneminen uskottu pääasiallisesti Theodor Panitzalle ja Kolaroffille, joista jälkimäinen oli v. 1923 Bulgarian kommunistikapinan johtaja ja on nyt jäsenenä kommunistisen kansainvälisen toimeenpanevassa komiteassa Moskovassa.

Toisia neuvostojohtajia on määrätty Ateenaan, jossa on 48 henkinen Venäjän lähetystö. Panitzalla ilmotetaan olevan runsas varasto aseita. Neuvostohyökkäys luullaan suunnitellun alkavaksi varhain keväällä kreikkalaisessa Makedoniassa Panitzan makedonialaisen järjestön avustamana. Kiihottajat yrittävät värvätä miehistöä Vähä-Aasiasta tulleitten kreikkalaisten pakolaisten keskuudesta Salonikissa.

Moisilla, nähtävästi ulkomailla oleskelevien valkoryssien värkkäämillä hälytyksillä tietenkään ei ole muuta tarkotusta kuin ylläpitää tä kommunistivainoa, joka parastaikaa riehuu mitä raivokkaimpana kaikissa Balkanin maissa. Jos niissä meteleitä syntyykin, niin siihen ei mitään ulkopuolista yllytystä tarvita. Väkivaltapolitiikka pakottaa jotenkin puolustautumaan.

Äidin ja tyttären hukuttautumisen syy

Bancroft, Ont. — Fort Stewartissa tapahtunut murhenäytelmä on nyt saanut selityksensä. Ruumiinavauksessa on käynyt selville, että tuo 13 vuotias tyttö Shirley Wilson oli pitkälle kehittyneessä raskaudentilassa. Hän oli tunnustanut asian äidilleen Mrs. Nettie Wilsonille, joka oli edellisenä iltana kertonut sen miehelleen, lisäten etteivät he ainakaan olleet olemaan hänen vastuksinaan, vaikka mies ei ollut silloin noihin sanoihin tullut erikoista huomiota kiinnittäneeksi. Asia kävi selville myös vaimon jälkeenjättämistä, eri henkilöille osotetuista kirjeistä. Niinpä julisti koroneerin lautakunta hukkumistapauksen itsemurhaksi.

Asian yhteydessä vangittu, 27 vuotias Edward Isaac Gates, on Mrs. Wilsonin veli, siis tytön eno, ja on kirjallisesti tunnustanut vietelleensä tytön. Hänen asiansa tulee käsiteltäväksi Bellevillen oikeudessa lähimmässä tulevaisuudessa.

Mrs. Wilsonilta jäi kaksi pientä tyttöä.

SUOMESSA MUODOSTETTU UUSI HALLITUS

Helsinki. — Uusi ministeristö on muodostettu. Pääministerinä on Tulenheimo ja ulkoministerinä Idman.

Norjalaiset lentäjät aikovat pistäytyä Pohjoisnavalla

Oslo, Norja. — Ensi toukokuun aikana tullaan kahdella lentokoneella tekemään Huippuvuorten pohjoispuolelta olevalta jääkentiltä rohkea lentomatka Pohjoisnavan tuntemattomille seuduille. Lentokoneiden uskotaan voivan suorittaa tuo 600 mailin matka seitsemässä tai kahdeksassa tunnissa, pysähtymättä matkalla lainkaan.

Retkue, joka on Norjan ilmailuklubin johdannon alaisena, tulee lähtemään Tromsosta, Norjan kaikkein pohjoisemmasta kärjestä, tämän viikon aikana huhtikuun 1 ja 5 päivän välillä. Tromsosta matkustaa retkue King Bayhin, Huippuvuorille norjalaisella sotalaivaston kuljetuslaivalla ja tavallisella kauppalaivalla.

Huhtikuun loppupuolella tai toukokuun alkupäivinä tulee retkue jatkamaan matkaansa Tanskan saarille, jotka ovat pohjoispuolella Huippuvuoria, vähän alapuolella 80 leveysastetta.

Jos Tanskan saarten pohjoispuolella on avointa vettä, tulee retkue kulkemaan kuljetuslaivoilla niin kauas kuin mahdollista. Mahdollisesti lentokoneet lähtevät matkalle kuljetuslaivan kannelta, 80 leveysasteen pohjoispuolelta.

Saavuttuaan Pohjoisnavalle, tulee tutkimusretkue yöpymään siellä 24 tuntia tehdäkseen havaintoja napaseudusta. Senjälkeen palaavat he lentokoneellaan takasin Tanskan saarille.

Lentojoukkueeseen kuuluu ainoastaan kuusi jäsentä, joista viisi on norjalaisia ja yksi saksalainen.

Brittiläinen unio hävisi juttunsa

Ottawa. — Suurbritannian yhdistyneitten puutyöntekijäin seuran toimeenpanevan komitean jäsenet Torontossa, George [illegible] dolla, vaativat nykyään Amerikan kansainvälisen rakennusmiesten ja puuseppäin liittoon kuuluvalta Ottawan osastolta noin 700 dollaria eli ne varat mitä osastolla oli silloin kun se erotettiin mainitusta brittiläisestä järjestöstä, johon se oli kuulunut, sekä tilitystä rahavarojensa hoidosta sen jälkeen. Vastaajina olivat paikallisosaston esimies George Woodruff ja toiset toimeenpanevan komitean jäsenet.

Tuomari Rose päätti jutun paikallisosaston voitoksi. Koska Englannissa oleva pääjärjestö oli erottanut canadalaiset ja yhdysvaltalaiset osastonsa, ei sillä ollut minkäänlaista oikeutta vaatia haltuunsa näiden osastojen varoja eikä tilitystä niiden käytöstä. Ero on ero, ja sillä hyvä.

Välitysehdotus Mosulin kysymyksessä

Lontoo. — Turkin luullaan tehneen sovintoehdotuksen Mosulin rajariidan ratkaisemiseksi. Sen mukaan jäisi Turkille Mosulin kaupunki ja lähinnä sitä oleva osa Mosulin maakuntaa, mutta eteläisempi osa maakuntaa, jossa on pääasiallisesti arapialainen väestö, saisi jäädä brittiläisen holhouksen alaisuudessa olevan Irakin kuningaskunnan yhteyteen. Samalla sitoutuu Turkki ikiajoiksi takaamaan näin sovitun rajan loukkaamattomuuden.

Tapaturma Siperian radalla

Irkutsk, Itä-Siperia. — Verhne-Udinskiin menevä juna jäi suuren lumivyöryn alle lähellä Irkutskia. Useampia tunteja ankarasti ponnisteltua saatiin kaivetuksi esiin 16 kuollutta ja 30 loukkaantunutta. Kuinka monta kaikkiaan sai surmansa, ei vielä tiedetä. Pitkä pala rataa on tukossa.

VARHAISTA KEVÄTTÄ

Toronto, Ont. — Muutamia tunteja ennen maaliskuun loppua toi eräs hinaaja-alusta "Quebec" nimisen kivihiiliproomun, jossa oli 2,000 tonnia kivihiiltä. Siitä on 33 vuotta, kun tähän kaupunkiin viimeksi on kivihiililastia tuotu näin aikaisin maaliskuun ajalla. Hinaaja [illegible] aluksen Sodus Point nimisestä paikasta, joka on lähellä Oswegoa, N. Y. Se yritti sitä tuoda viime joulukuussa, mutta jääesteiden takia sen täytyi pyörtää takaisin.

Kominternin laajennetun tp. komitean kokouksesta

Moskova. — Täällä alkaneen Kominternin laajennetun toimeenpanevan komitean kokoukseen on saapunut edustajia kahdestakymmenestäviidestä Kominternin osastosta. Päiväjärjestyksessä ovat m.m. seuraavat kysymykset:

1. Sinovjeffin raportti poliittisesta tilanteesta ja Kominternin lähimmistä tehtävistä puolueiden bolshevisoimiseksi. (Muina alustajina eräs saksalainen, ranskalainen, italialainen ja tshekkiläinen toveri sekä nuorisoliikkeen edustaja.)

2 Taistelu ammattijärjestöliikkeen yhtenäisyyden aikaan saamiseksi (alustaa Losowski; muita alustajia samaten kuin edellisessäkin kysymyksessä.)

3. Talonpoikaiskysymys, a) Talonpoikaiskysymyksen teoreettinen analyysi eri maissa. (Alustaa Buharin). b) Kommunistipuolueiden suhtaantuminen talonpoikaisliikkeeseen eri maissa.

4. Raportti keskustelusta Venäjän kommunistipuolueessa.

5. Raportti Leninin instituutista ja Marxin-Engelsin instituutista.

Selostamaan tilannetta eri maiden osastoissa, kuten tshekkiläisessä, jugoslavialaisessa ja amerikkalaisessa, nimitettiin komiteat.

Konnamaista työläisten pettämistä

Ottawa. — Torontolainen edustajahuoneen jäsen T. L. Church ilmotti olevansa huolissaan siitä, että Englannin sanomalehdissä on ilmotuksia, joissa sanotaan tarvittavan 5,000 miestä Toronton viaduktityöhön — silloin kun Toronto ennestäänkin on tulvillaan työttömistä. Pääministeri King huomautti, että tuollainen vääräin tietojen levittäminen oli Suurbritanniassa rikollinen teko, ja olisi siitä ilmotettava [illegible] edes selville, miltä taholta tuollaisia tietoja levitetään.

Kommunisteja vangittu Jerusalemissa

Jerusalem. — Kiihdyksissä olevia arabialaisia ja muhamettilaisia joukkoja marssii tämän kaupungin kaduilla, ilmaisten siten vastenmielisyytensä brittiläisen imperialismin edustajan, lordi Balfourin tänne saapumisen johdosta. Balfour, jonka pitäisi olla läsnä juutalaisen yliopiston avajaistilaisuudessa täällä, on saanut satoja sähkösanomia, joissa protesteerataan hänen tänne saapumisestaan.

Brittiläiset poliisit ovat vanginneet jokaisen juutalaisen kommunistin, jonka vaan ovat saaneet käsiinsä.

Arabialaiset koulut Jaffassa, Tul Keramissa ja Hebronissa ovat suljettuina, sillä opettajat ja oppilaat ovat lakkoutuneet protestiksi Balfourin vierailua vastaan.

Sionistiliikkeen johtajat, joita brittiläiset kapitalistit käyttävät välikappaleinaan Palestiinan työläisten orjuuttamisessa, ovat synagogissaan rukoilleet Balfourin, kuningas Yrjön ja Palestiinan pääjehun Sir Herbert Samuelin puolesta.

Manifestissa, jonka on allekirjoittanut muhamettilaisten ja kristittyjen yhteisen komitean puheenjohtaja Omar Bittar, tuomitaan Sir Samuelin Palestiinassa harjottamat toimenpiteet. "Me uudistamme protestimme Britannian hallitusta vastaan," sanotaan manifestissa, "ja kohotamme äänemme Britannian kansan ja koko maailman kuuluville, sen suuren onnettomuuden tähden, joka on meidän maamme osaksi tullut."

Hukkui kylpyaltaaseen

Rochester, N. Y. — Cobourgeasta, Ont. kotoisin oleva kapteeni F. D. Forest, kuletuslautta Ontario No. 2 komentaja löydettiin hyttinsä yhteydessä olevasta kylpyaltaasta hukkuneena. Forest, joka oli sairastanut kroonillista munuaistulehdusta, oli nähtävästi saanut vaikean taudinkohtauksen, jonka johdosta oli kaatunut. Kaatuessaan oli hän nähtävästi kolauttanut päänsä kylpyaltaan syrjään niin voimakkaasti, että oli menettänyt tajuntansa. Kun perämies meni kapteenin hyttiin, löysi hän Forestin kuolleena altaasta, pää ja olkapäät upoksissa.

Royn rautatielle tullut este

Quebec. — "Älkää tulko Quebecin puolelle", sanoi pääministeri Tascherau Ontarion edustajille, kun nämä tulivat neuvottelemaan Timiskaming ja Pohjos-Ontarion radan jatkamisesta Abitibin alueelle, jossa mineraalilöytöjä on tehty huomattavassa määrässä. Quebecin pääministeri sanoi, että hänen hallituksensa tulee kaikin keinoin estämään Ontarion maakunnan omistaman radan tunkeutumasta Quebecin alueelle, viemään heidän maakunnastaan rahtia ja kulettamaan sitä Torontoon.

Itse rautatien rakentamiseen ei Ontarion hallitus tarvinnut Quebecin maakunnan suostumusta; kysymys oli vain tiealan luovutuksesta. Tavallisesti tarvitsee tiealan luovutuksesta sopia ainoastaan niiden kanssa, joiden hallussa maat ovat, tässä tapauksessa Riordon Pulp & Paper Co:n kanssa. Sen kanssa oli asiasta sovittukin, mutta maat, joiden läpi rautatien piti kulkea, olivat yhtiöllä vain vuokralla metsän vuoksi, ja Quebecin maakuntahallitus omistaa pohjan. Ja siinä oli tuo hallitus päättänyt tehdä tenän ontariolaisille.

Ontariolle on asia varsin ikävä. Siellä on tuhansia miehiä ja satoja hevospareja jo ollut viikkokausia odottamassa töiden alkamista, ja kaikenlaisia rakennustarpeitakin lienee jo suuret määrät kuletettu paikalle. Urakkatarjoukset tien rakentamisesta piti avattaman t. k. 6 p.

Quebecin hallitus ei halua maakuntansa liikettä suunnattavaksi pois omista satamistaan, Montrealista ja Quebecista, ja nykyisellä istuntokaudellaan on Quebecin lainlaadintakunta hyväksynyt kahden eri rautatien rakentamisen samoille seuduille; niistä toinen tulee C. N. R:n yhteyteen, toinen on yksityisrata, Abitibi Southern.

Kun Ontarion pääministeri Ferguson sai tiedon Quebecin hallituksen kannasta, hän lausui: "Quebeciläisillä näyttää olevan väärinkäsitys Ontarion hallituksen tarkotuksesta ja vaikuttimista rautatiensä jatkamiseksi Quebecin kaivosalueelle. Meidän mielestämme olisi molemmille maakunnille edullista, jos niiden kaivosalueet olisivat rautatieyhteydessä keskenään, niin että työväkeä ja kaivostarpeita voidaan helposti siirtää alueelta toiselle, sikäli kuin olosuhteet vaativat. Sitäpaitsi ei ole mitään syytä, miksi emme voisi olla yhteistoiminnassa molempien maakuntien yleiseksi vaurastuttamiseksi. Ontario ei kadehdi sisarmaakuntaansa, vaan iloitsee sen hyvistä tulevaisuuden toiveista ja soisi niiden toteutuvan parhaimman jälkeen. Tosiasia on, että C. N. R. juuri painosti Ontarion hallitusta jatkamaan rataansa Rouyn seutuihin, kohdataksemme siellä tuolta valtatieltä rakennettavan haararadan. Nyt kun olemme sen kehotusta noudattaneet, näemme C. N. R:n olevan vastassamme ja yllyttävän Quebecin hallitusta estämään aikeemme. Tuota on vaikea käsittää. Asia kokonaisuudessaan täytyy ottaa neuvoteltavaksi ja keskusteltavaksi. Meidän hallituksemme toivoo, että mahdolliset väärinkäsitykset voidaan poistaa ja vaikea tilanne selvittää molempia maakuntia tyydyttävästi".

Ranska haluton vähentämään varustelua

[illegible] hämmästystä se Pariisista tullut tieto, että Ranskan Yhdysvalloissa oleva lähettiläs on hallitukseltaan saanut määräyksen ilmottaa Ranskan kieltäytyvän osaaottamasta Washingtonissa pidettävään asekonferenssiin. Tiedonannon todenmukaisuutta tukee kuitenkin heti myöhemmin tullut, presidentti Coolidgen laatimaksi arveltu pikku huomautus "vitkasteleville velallisille", josta Ranskan pitäisi ymmärtää, kenen toivomuksia sen on totettava.

Ranskan pysyminen kieltäytymisessään tekisi tyhjäksi koko konferenssin pitämisen, ja siitä ollaan täällä kovin pahoillaan. Mutta se, että Ranskaa painostetaan maksamaan velkaansa, on Britannian valtiorahastolle sangen tervetullut tiedonanto. Sillä Churchillin ohjelmana on vaatia Ranskan suorittamaan sama määrä Britannian valtiorahastoon, minkä se kulloinkin maksaa Yhdysvalloille.

Kevättulvain tuhoja

Montreal. — Montrealin kaupungin sataman puoleinen osa pelastui joutumasta tulvan valtaan siten, että alempana St. Lawrence-joessa oleva pääpato saatiin hajalle. Vesi oli hiljalleen kohonnut jo 23 j. korkeammalle kaikkein matalinta rajaansa, tulvittaen laiturit, elevaattorit, hiilivarastopaikat, kanavatoimistot sekä rautatieradan usean jalan paksuudelta, mutta tehden ainoastaan vähän vahinkoa. Jää oli kohonnut jo niin korkealle, että se oli ainoastaan 2 jalkaa alempana Victoria-sillan kantta, ja tulva uhkasi kaupungin itäistä osaa, jonka asukkaat valmistautuivat jättämään asuntonsa. Suuria jääröykkiöitä kasaantui laitureita vasten, mutta juuri kriitillisimmällä hetkellä saatiin alempana oleva jääpato hajalle, ja vesi alkoi alenemaan.

Quebec. — Bauce ja Chaudiere jokilaakson asukkaat, jotka ovat viime päivinä olleet pelon valtaamina kun heidän maansa ja mantunsa on ollut tulvan vallassa, hengittävät taasen helpommin, sillä tulvavesi on alkanut laskemaan ja vaikkakin osa alueesta on vieläkin tulvan vallassa, niin ovat useat henkilöt jo voineet palata takaisin joku päivä sitten jättämiin asuntoihinsa. Junat, jotka olivat tulvain tähden pysähdyksissä, ovat taasen alkaneet kulkemaan säännöllisesti.

* * *

Regina, Sask. — Kevättulvan nopeaan kohotessa Wascana-purossa, joutui 100 asuntoa tulvan tähden eristetyksi muusta maailmasta. Kaikkein vaarallisempaan asemaan joutuneista asumuksista hakivat poliisit asukkaat veneillä pois. Vähemmän vaarallisessa oleville kuletetaan ruokatarpeita veneillä.

Tulvat ja vedentekemät leikkaukset ovat lopettaneet kulkuyhteyden Regina-Weyburn-Arcola-Brandon radalla, joka kuuluu C. P. R:lle.

Junainkulku on täydelleen pysähdyksissä; ainoastaan työjunia, varustettuna tarpeellisilla korjausvehkeillä, on lähtenyt korjaamaan vedentekemiä leikkauksia. Korjaukset toivotaan saavan suoritetuksi vähässä ajassa.

Valkoisten emigranttien liike Kiinassa

[illegible] tiellä päämajaansa pitäneiden valkoisten venäläisten emigranttien keskuudessa on havaittavissa "toiminnan vilkastumista". Ent. suuriruhtinas Nikolai Nikolajevitsh ja valtakunnaton "monarkki" Kiril Vladimirovitsh ovat julistaneet yleisen mobilisoinnin.

Näiden rosvojen johdosta on Shadojey, jonka esikunta sijaitsee Tshan-Tshunissa. Siellä on myös kenraali Lugovskoin esikunta.

Nämä molemmat rosvoesikunnat ovat Japanin vastavakoilun ja kiinalaisen kenraalin U-Pei-Fun suojeluksen alaisia.

Valkoisten armeijoiden venäläiset konstaapelit kiertelevät kaikissa kylissä värväämässä "kultaruotulaisia" vapaaehtoiseen armeijaan luvaten 30 ruplaa kuukausipalkan.

Suuri kauppa

Detroit, Mich. — Dodge Bros. Automobile Co., yksi Yhdysvaltain suurimpia autoliikkeitä, on kaikkine hynttyineen myyty eräälle New Yorkin pankkiiriryhmälle, jonka tärkeimpänä osakkaana on Dillon, Reed & Co. Tarkkaa hinnan määrää ei ole ilmotettu, eikä ilmotettanekaan. Sen arvellaan olevan 175 ja 200 milj. dollarin välimailla, joten kauppa on suurimpia käteiskauppoja, mitä tässä maassa on tehty. Maksu, näet, suoritettiin heti käteisellä. Molemmat Dodge veljekset ovat kuolleet, ja heidän leskensä omistivat liikkeen, joten koko kauppasumma maksettiin näille kahdelle leskelle yhdellä kertaa.

Muitakin ostotarjouksia oli tehty, mutta Dillon, Reed & Co:n tarjous oli edullisin. Se oli sekä kaikista korkein että ainoa, jossa luvattiin koko maksu suorittaa heti käteisellä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:
A. B. MÄKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä.
Haluntaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Miten uutta sotaa valmistellaan

Siinä painomusteen työpyssä, jota porvarilliset sanomalehdet, taukoamatta syytävät ilmoille hukuttaakseen kaiken järjen kansasta ja saadakseen sen kokonaan vihan ja äärimmäisen kiihkon valtaan, kuullaan uusi ääni. Tämä ääni on tasaista, viime vuoden ja erikoisesti viimeisten kuukausien aikana kuulunutta, huomattavaa jyminää, ja merkitsee se uuden sodan propagandaa — sodan, jota tällä kertaa aiotaan käydä Japania vastaan.

Jokaista puoluetonta ja todella tieteellisesti tutkivaa henkilöä kohden, joka antaa meille todellisen kuvan tuosta itämaasta, löytyy tusinoittain politikoitsijoita, kansanmielistelijöitä, imperialistisia liikemiehiä, sotavetehtaiden omistajia, Tyynenmeren rannikon urakoitsijoita, joille koittaa hyvinvoinnin aika, kun kymmeniä miljoonia dollareita tuhlataan sotalaivoihin San Diegossa ja muualla; armeijan ja laivaston upseereja, jotka toivovat uusia rahallisia myönnytyksiä tai ovat kyllästyneitä alansa kuuluvan toiminnan puutteessa; huomiota tavoittelevia luennoitsijoita ja sanomalehtimiehiä, maankiertäjiä. Näillä merkitsevät Japani ja itämaat vain yhtä asiaa — mukavaa ajanvietettä. Yhdellä tai toisella keinolla he kaikki soittavat samaa säveltä; uusi sota on väistämätön. Aasian pahaaennustava hyökyaalto on pyyhkäisyt itämaille. Japani on kavalampi kuin toiset kansat, sen pankkien rahastonhoitajatkin ovat petollisempia kuin meidän; se mielii Californiaa; se on piilottanut suunnattoman suuren ilmasotalaivaston mekkonsa hihaan. Amerikka parka on kykenemätön puolustamaan itseään kateellista mailmaa vastaan, tai Arthur Brisbanen sanoilla, «se on yhä houkutteleva joillekin ulkovalloille kuin on rikas, lihava kultakauppias nälkäiselle rosvolle».

Amerikka tarvitsee uusia markkinoita, tilaa liialle väestölleen. Se haluaa olla suurin kansa historiassa, työntäen mailmalle kauppaansa ja tekopyhiä ihanteitaan — ja Japani, sen edeltäpäin määrätty kilpailija, on sen tiellä.

Sotakiihotus esiintyy tuhansissa muodoissa — sotilasten verellä itselleen tilaajia ostavan keltaisen sanomalehdistön otsikoissa, matkakertomuksissa, näytelmissä, seikkailukertomuksissa, liikkuvissa kuvissa, saarnoissa, luennoissa, kongressivaliokuntien lausunnoissa, puolustuspäivä-puhaiuissa, biljardikilpailuissa, ilmalaiva-matkoissa, sunnuntaikoulujen konventsioneissa. Tämä propaganda muistuttaa sitä sanomalehdistön meteliä, joka valmisti maaperää viimeiselle mailmansodalle — porvarillisetkin historioitsijat myöntävät asian niin tapahtuneen, nyt kun se on liian myöhäistä.

Hearstin sanomalehdistö, Seattlesta New Yorkiin, päivittäin kasvattaa pelkoa tylsempien lukijoittensa mieliin. Kokonaisista eekkereistä painotuotteita valikoimme muutamia lauseita viimeisten kuukausien tyypillisistä lehdistä; nämä paljastavat sen oveluuden, millä sotakiihotus sovellutetaan toimituskirjoituksiin, otsikkoihin, ja vahvasti väritettyihin uutisiin:

«Pääasiallisin toivo rauhan säilyttämisestä ei ole inhimillisyydessä, vaan viimeaikaisten taistelukoneiden hirvittävässä voimassa. . . . On vaarallista olla niin rikas ja tyytyväinen kuin Setä Samuli, tuo suurin, varakkain kauppias mailmassa. . . . Japani rakentaa viisisataa ilmalaivaa joka kuukausi. . . . Kirjoittakaa kongressimiehellenne. . . . Yhdysvallat lähettää suuren sotalaivaston manööveihin Australiaan rannikolle. Sellaiset laivat eivät tule näyttelemään kovin tärkeää osaa sodassa, joka lähestyy. Mutta meidän taistelulaivojemme matka Australiaan on ainakin hyödyllinen, se kun uhmaa Aasian valtoja aivan tuhannen mailin päässä aasialaisen nenän edessä . . . Luuletteko, että Mikado ja hänen palvelijansa rakentavat lentokoneita, vedenalaisia ja taistelulaivoja vain leikkiäkseen, sen keisarillisia lastenlapsia pienille huviluksille? Ei ollenkaan. Noiden koneiden tarkoitetaan tekevän sellaisia murhia, joista seuraa murhaa ja kurjuutta joillekin . . . Japani, ominaisella valtioviisaudellaan aikaansai opiumikongressin päätöksen, vaikka oli äänestävi-

nään samaa puolta kuin Yhdysvallat. . . . Japanilaiset laivat kuljettavat huumausaineita, jotka voisivat hävittää kokonaisen kaupungin. Mitä meiltä puuttuu, on mielikuvitusta nähdä muutamia vuosia eteenpäin. . . . Ensimäinen sääntö kaikessa kanssakäymisessä aasialaisten kanssa on, että ei koskaan saa osoittaa pelkoa. . . . (Tämä viimeinen ohje oli julaistu biljardi-kilpailun yhteydessä, jossa amerikkalainen kilpaili kahden taitavan japanilaisen kanssa). . . . Japanilaiset voivat tehdä vaikka mitä, missä tarvitaan taitoa ja lujia hermoja. . . . Japanin hallituksella tulee olemaan riittävästi miehiä noiden viidensadan ilmalaivan käyttämiseen, joita se valmistaa joka kuukausi. . . . Ajatelkaa sitä!»

Arvosteleva lukija, tuntien Hearstin perusteellisen menettelytavan jälkeen vuoden 1905, tahtoo väittää kaiken tuon turhaksi touhuksi, vaikkapa sen vaarallisuus on myönnettävä. Todellisuudessa kuitenkin Hearstin lehdet huutavat sen, mitä muut tyynesti lausuvat. Tätä ilmiötä tutkiessa ei tarvitse mennä kauemmaksi taaksepäin kuin vuoden 1924 kevääseen, vaikkakin japanilaisia vastaan harjotettu kiihotus itse asiassa on paljoa vanhempi.

Keväällä v. 1924 toi aliamiraali Bradley A. Fiske julkisuuteen erään sihteeri Wilburille lähettämänsä kirjeen, jossa kajastui selvästi sotakiihoitus. Puhuessaan varustelun tarpeellisuudesta lähenevän taistelun varalta, ilmaisi hän meriväestön ajatuksen ja esitti — ei sotaa, tietenkään, vaan siihen yhdistyneet seikat:

. . . . «Uskoimme Japanin tahtovan omistaa Filippinien saaret. Siksi uskoimme Japanin tulevan ottamaan nämä saaret, jos sen kansan mielenkarvaus meitä kohtaan kohoaisi niin korkealle, että se takaisi hallitukselle kansan kannatuksen. . . . Tietenkään en aio viitata siihen, että sota on edes mahdollinenkaan; mutta sittenkin on otettava huomioon, että japanilaiset ja amerikkalaiset ovat alkaneet suhtautua toisiinsa vihamielisesti ja että japanilaiset ovat miltei kokonaan katkaisseet diplomaattiset välit antamalla lähettiläälleen «loman». Sellaiset suhtautumiset ja sellaiset teot tavallisesti kulkevat sotien edellä».

Kun aliamiraali Fiske oli heittänyt pomminsa, levisi japanilais-vastainen propaganda kummallisella nopeudella kesän ja talven kuluessa eikä se osoita vähentymistä nytkään. Elokuulla saivat Toronton tiedemiehet varotuksen rotusodasta, jota tulisi hävittämään valkean rodun vuoteen 3000 mennessä. Williamstown Institute of Politics-laitoksella oli Yhdysvaltain hallituksen äänensävy selvään havaittavissa. Aliamiraali W. L. Rogers myös ennusti seuraavaa sotaa, eikä jättänyt mitään epäilystä sen tarkotuksesta. Syyskuulla meni hän Tyynenmeren rannikolle ja antoi koko mailman tietää mitä hän ajatteli ja toivoi:

«Sotalaivasto on erikoisen tärkeä Tyynenmeren rannikolle ei ainoastaan sen vuoksi että sivistyksen viimeiset näytökset tullaan näyttelemään Tyynellämerellä ja sen ympärillä, vaan sotalaivaston Tyynenmeren rannikolle sijoittamisen taloudellisen merkityksen vuoksi.»

Hän lopetti niillä kuuluisilla sanoilla:

«Minulle on ollut suurena henkilökohtaisena tyydytyksenä tulla Tyynenmeren rannikolle, missä 14,000 merimiestä on puettuna amerikkalaiseen univormuun, ja missä on laivoja, joiden avulla voidaan suojella rantojamme, idässä ja lännessä, kaikkien kansojen hyökkäyksiltä — kansojen, joiden tekoihin voi vaikuttaa, kuten kaikkien tekoihin voi vaikuttaa, jokin laajaperäinen lauma-henki, jokin intohimon purkaus, tai joku todellinen tai otaksuttu loukkaus. Ei ole mitään niin tyydyttävää kuin luotettava palanen kylmää terästä.»

Nuhteliko presidentti Coolidge tätä suorapuheista amiraalia? Hän kutsui hänet kyllä kotiinsa, keskustelemaan ilmoista, mutta antoi noiden uhkaavien sanojen olla sellaisenaan, sillä niissä kuvastui Yhdysvaltain hallituksen oma esiintymistapa.

Muutama viikko senjälkeen julkaisi Laivastoliitto (Navy League) kirjoituksen, jossa se osoitti, kuinka vaarallista on, jos hallitus ei lisää sotalaivastoa. Liitto jatkoi työtään niin räikeällä tavalla, että presidentti Coolidgen täytyi vaatia suurempaa kohtuullisuutta sota-agitatsionissa, mutta hän ei voinut lopettaa yhä uudistuvaa huutoa varusteiden lisäämisestä ja hallituksen velvottamisesta tutkimaan, onko mahdollista mitenkään «vihollisen» vallottaa Filippiinien saaristoa.

Samoihin aikoihin William Shearer, yksi niistä, jotka kaikin mokomin tahtovat taas uutta sotaa «sotien lopettamiseksi», piti puheen National Security liiton kokouksessa, pankkiirien klubissa New Yorkissa. New York Times julkaisi tuosta puheesta selostuksen:

«William B. Shearer, keksijä ja sotalaivastojen erikoistuntija, sanoi japanilaisissa sotalaivoissa taas lisättävän kanuunain kantavuutta, ja että Japani mietti suurta ulkomaista sotaa pelastuakseen sosialistisilta virtauksilta kotimaassaan. . . . Hän myöskin syytti japanilaisia vihamielisyydestä meidän Tyynellämerellä toimeenpantavaksi ehdotettuja sotalaivojen manööveriä vastaan ja sanoi kaiken tämän viittaavan siihen, että he valmistautuvat sotaan.»

Voisi luetella loppumattomiin sanomalehtikirjoituksia, saarnoja, valtiomiesten puheita, matkakertomuksia, jotka nillisee loppumattomiin, kaikki yhdellä tai toisella tavalla viitaten suuriin sotiin, joita on tulossa; liikkuvakuvia, joilla vaikutetaan suoraan vähätietoisen kansan mieleen, kuvaamalla japanilaiset ja kiinalaiset moralitasoltaan alhaisiksi ja salakavaloiksi, kun taas amerikkalainen sotaväki kuvataan mailman valosoihdun kantajaksi ja sivistyksen pelastajaksi.

Tästä kaikesta voi kyllä kin koitua suuri vaara silleen, että herätetään ei ainoastaan Japanin, vaan koko idän epäluottamus ja epäilys Amerikan hallitusta kohtaan. — (Miriam Beard. «The Nation».)

Tervehdys Amerikan suom. työläis- ja talonpoikaisnaisille

Petroskoin suomenkieliset työläisnaiset, juhliessaan kansainvälistä naisten päivää maaliskuun 8 päivä, päättivät lähettää vallankumouksellisen tervehdyksensä m.m. Amerikan suomalaisille työläis- ja talonpoikaisnaisille.

Juhlimme naisten päivää täällä toisissa merkeissä kuin te siellä. Työläisten ja talonpoikain diktatuurin maassa vietämme juhlaamme käytännön merkeissä lujittaen ja kohottaen Neuvostovaltamme jota vastoin teidän vielä täytyy juhlia kapitalistisen ikeen alaisina täytyen tyytyä ainoastaan agitatsionin harjoittamiseen työläisten keskuudessa.

Huolimatta vaikeammasta asemastanne tässä suhteessa me toivomme teidän edelleen yhä voimakkaimmin tekevän valistustyötä ei ainoastaan naisten, vaan koko työväenluokan keskuudessa.

Lujittakaa rivejänne Kommunistipuolueen ympärille ja voitto on lopuksi työväenluokan!

Petroskoin Suomenkieliset Naiset.
K:tta Lydia Korvola.

Port Arthurin uutisia

"Amerikan suomalaisia." Viimeisenä uutuutena kirjallisuuden alalla voimme tarjota kirjan "Amerikan Suomalaisia". Sitä on saapunut Arthuriin Vapauden kirjakauppaan. Kirja itsestään ei tarvitse selostuksia, sillä puolueemme lehdissä on jo ollut kirjasta selostukset, ainoastaan jokainen käy tämän kirjan vain itselleen ostamassa, ennenkuin tämä uusi teos loppuu. Vappu, kevätjulkaisu, on myös tullut juuri kirjakauppaan.

Iloa, tohinaa ja mölyä on ollut kaupungissamme viime päivinä oikein runsaasti. Mitkään entiset järjestömuodot eivät ole enää olleet kysymyksessä. Keskiviikkona v. k. 26 päivänä oli Winnipegistä lopullinen "Hockey"-pelin ratkaisu, jossa Arthurin pelurit tulivat voittajiksi, tullen sillä tavalla Canadan parhaammaksi "Hockey"-joukkueeksi. Siitä on täällä ollut aihetta hutoon ja meluun. Poikain saavuttua Winnipegistä Arthuriin julistettiin tunti aamulla pyhäksi, sillä kaikki liikkeet pormestarin kehotuksesta suljettiin. Asemalla oli ollut poikia vastassa niin suuret joukot kaksoiskaupunkien asukkaita, että ei ole koskaan mitkään saaneet niin suurta vastaanottoa; joukko asemalla laskettiin olevan seitsemän tuhannen vaiheilla.

Poikain saavuttua ja joukkojen hajaannuttua alkoi yleinen mässäys, joka oli ylimmillään illalla. Kaupunkimme parhaimmassa hotellissa oli juhlalliset ja yleensä kaikissa paikoissa oli vain iloa ja riemua. Maalliset vaivat unohdettiin, sillä olihan kaupunkimme pojat niitä, jotka voittivat maamme mestaruuden "Hockey"-pelin alalla.

Vaikka elämä olikin tällaista, niin kuitenkaan jokaisen sydän ei ollut täysin tyytyväinen tämän riemun keskellä, sillä suuret nälkäiset työläisjoukot kulkivat myös kaduilla, joskin pikkuryhminä, vatsa tyhjänä ja sisäänpainuneena, ja nämä joukot eivät voineet iloita.

Voistelua ja urheilua, jota "Hockey"-pelikin ehdottomasti on, ei kukaan voi sanoa vähäarvoiseksi, samoin kuin heidän voittoansakaan, sillä heille tuli voitto ainoastaan heidän kestävän ponnistelunsa tuloksena. Mutta se puoli että voiton saavuttua voidaan unohtaa kaikki tavallisuus on jo enempi kuin johdonmukaista. Voitot antakoon ainoastaan meille lisää innostusta kaiken voimistelun ja urheilun jatkamiselle.

Osuuskaupan perustava kokous pidettiin osaston talolla ilmoituksen mukaan sunnuntaina v.k. 29 päivänä. Kokouksen avasi ennenvalitun komitean puolesta D. Aho, selostaen muutamalla sanalla mitä varten kokous oli kutsuttu kokoon. Senjälkeen ehdotti avaaja valittavaksi puheenjohtajan, joksi valittiin kokouksen avaaja D. Aho ja kirjuriksi T. Koskela. Puheenjohtaja ilmoitti keskustelun avonaiseksi jokaiselle sekä samalla ehdottaen, että toveri Katainen, joka oli paikalla, selostaisi osuustoimintakysymystä ensin. Tov. Katainen otti puhujan paikan ja tunnin kestävässä puheessaan teki selkoa osuustoiminnan kehityksestä huomauttaen heti alussa minkälaista oli ensimäiset osuustoiminnalliset yritykset Englannissa jo niin aikaisin kuin viimeisen vuosisadan alkuvaiheilla, jotka ensinnä olivat vain puhtaita ihanteellisia yrityksiä, mutta josta kuitenkin alkoi osuustoiminta elää että voidaan pysyväinen osuustoiminta katsoa alkaneeksi Englannissa vuonna 1844, joka tosin oli silloin pientä, mutta kuitenkin osuustoimintaa. Senjälkeen selosti hän eri maiden osuustoiminnallista liikettä, sekä samalla selostaen kahta osuustoiminnallista haaraa nimittäin osuustoimintaa, joka perustuu osakeperusteille ja toinen osuustoiminnallinen muoto, joka perustuu jäsenperusteille. Jälkimäisessä jokaisella jäsenellä on samanlainen määräysvalta osuuskaupan asioissa, jotavastoin osakeperusteella olevissa on osake määrä se, joka määrää osuuskunnan toiminnan. Viimeksi puhuja selosti paikallisia oloja sekä samalla entistä osuuskauppa yritystä täällä, todeten viimeisen osuuskaupan epäonnistumisen syyt, ja vielä huomauttaen että Arthurissa on mahdollisuuksia osuuskaupan perustamiseen, mutta kuitenkin ennen perustamista on otettava huomioon, että joukot ovat perustetun liikkeen takana. Puheen jälkeen seurasi keskustelu.

Keskustelun yhteydessä tuotiin esille eri puolia tässä kysymyksessä, ollen jotkut kokonaan sitä mieltä, että Arthuri ei ole vielä kypsä osuuskaupan perustamiseen, jotavastoin toiset taasen selvästi osoittivat toisenkin puolen. Ympäristön farmareiden puolesta taasen annettiin ymmärtää, että olisi saatava osuustoiminnallinen keskus kaupunkiin, minne voisi tuoda farmituotteita ja josta ne sitten välitettäisiin kuluttajille, sillä sellaista paikkaa ovat he kauan kipeästi kaivanneet, jota vastoin taasen selostettiin, että osuuskauppakaan alkuaikoinaan ei voi ottaa farmituotteita muuta kuin määrätyn summan, vaan sen saadessa markkinoita, voi se ruveta suuremmassa määrässä tyydyttämään farmitaloudessa tätä puolta. Yleensä keskustelussa kävi ilmi se puoli, että osuuskauppaa tarvittaisiin, mutta ainoastaan olivat jotkut epätietoisia jos sillä voidaan heti alussa saada tarvittava kannattaja joukko. Tehtiin koeäänestys, joka totesi että kaikki kokouksessa olijat olivat osuuskaupan kannalla, joten voitiin alkaa valmistaviin toimenpiteihin asian jatkamiseen.

Kokouksen kulussa ehdotettiin, että valitaan lisää ennen valittuun komiteaan mitkä tulee asia jatkamaan. Komiteassa oli ennen D. Aho, T. Koskela, K. Laiho, R. Hulkko, J. Toivonen, L. Puittinen ja K. Lehtonen. Näiden lisäksi valittiin Luostarinen Kivikoskelta, Beck Intolasta, Kivinen ja Kauppi Lapista, H. Niemi ja A. Heikkinen Fort Williamista. North Branchista ja Tarmolasta on komitean kehotettava valitsemaan jotakin tunnettua henkilöä komiteaan. Arthurista valittiin lisää Pudas.

Komitea velvotettiin painattamaan lentolehden, jossa tehdään selvää osuustoiminnasta. Myös suusanallisesti tulee heidän tehdä osuustoiminnallista a g i t a t sionia joukkojen keskuudessa, ottaa tilastoa paljonko on osuustoimintaan innostuneita, sekä järjestää jonkunkaltaisen sääntöluonnoksen, jonka perusteella voidaan ensi kerralla keskustella. Ensimäisen kerran komitea kokonaisuudessaan kokoontuu Port Arthurin osaston talolla 12 päivä huhtikuuta kello 2 iltapäivällä, jota ennen kaupungissa olevat komitean jäsenet ovat voineet kokoontua. Asian pidemmälle kehitettyä tulee komitean uudestaan kutsua yleinen kokous, jossa tullaan katsomaan mitä mahdollisuuksia osuuskaupalla on Arthurissa.

Kokouksen osanotto oli koko hyvä; ainoastaan olisi kokouksessa saanut olla enempi perheenäitejä, sillä he juuri tulevat olemaan suuresta merkityksestä osuskaupalle. Nyt kuin tulee ensimäinen yleinen kokous, niin silloin jokainen kokoukseen ja varmalla päämäärällä osuuskauppa kysymyksestä Arthurissa. — J.

Eri paikkakunnilta

COBALT, ONT.

Yleinen työttömien metsätyöläisten kokous oli meillä v. k. 26 päivänä. Keskustelu kohdistui viime katkaisukaudella vallinneisiin epäkohtiin, jotka todettiin vallan sietämättömiksi. Samalla todettiin järjestymisen heikkous. Keskuselu aikoi muodosua kahden ryhmän itsensä yliarvioimiseen. Siitä kyllä päästiin vähällä. Viime vuosi puhui puolestaan. Todettiin olevan ruotsia puhuvia useita kymmeniä kaupungissa. Käännyttiin heidän puoleensa kehotuksella saapua haalille. Kutsua noudatti noin 40 miestä.

Näiden ja suomalaisten välillä muodostui laaja keskustelu, joka ensin oli kyselyjä ja vastauksia järjestäytymisen tärkeydestä. Kaikki puheenvuorojen käyttäjät olivat yhtä mieltä siitä, että taloudellinenkin järjestäytyminen tulisi tapahtua kansainvälisesti, jonka tarkotuksen katsottiin Lumber Workers Industrial Union of Canada parhaiten vastaavan.

Päätettiin tiedustella jos olisi mahdollista saada ruotsin- ja suomenkielistä kirjallisuutta päämajasta.

Menneitä suomalaisten taisteluja sanoivat ruotsalaiset tuntevansa vanhassa maassa hyvin. Toivoivat samaa käsikädessä kulkemista tällä mantereella. Samoin suomalaisten puolelta annettiin täysi tunnustus kaikille Skandinavian työläisille jotka veljejärjestöinä ovat auttaneet Suomen työtätekeviä.

Täällä on uusia taisteluja opittava. Ei olla vielä päämäärässä, puuttu paljon, ennenkaikkea tietoa. **"Tiedon kautta kommunismiin, kommunismin kautta hyvinvointiin."** Siinä tunnus.

Yhteinen työttömäin komitea, johon kuuluu 3 ruotsalaista ja 3 suomalaista jäsentä, ottaa työttömyysilmotuksia. Esilletulevista asioista ilmotetaan paikallisissa ilmotuksissa. — A. S.

*

Täällä näyteltiin täkäläisellä Kommunistipuolueen suomalaisen osaston haalilla suomalainen kansanomainen näytelmä "Tukkijoella" vk. 29 p. illalla. Haali oli tupaten täynnä yleisöä. Sillä tämä Teuvo Pakkalan kuuluisa näytelmä sai paikkakuntalaiset liikkeelle. Kappale ei ole mitään helpoimpia esittää. Sillä tämän kappaleen pääosien viejiltä vaaditaan paljon taiteellisia ominaisuuksia, joita on vaikea löytää suuremmiltakaan paikkakunnilta kuin tämä Cobalt on; mutta siltikin oli Pietolan isännän osan viejä paikallaan. Hän antoi suomalaisesta maalaisisännästä oikean kuvauksen, niin vaatetuksen kuin esittämisenkin puolesta. Mutta toiset kaikki olivat osissaan epäonnistuneita, kuka enemmän, kuka vähemmän. Huotari ei voinut oaastaan loihtia esiin reipasta, naimahaluista tukkipoikaa ja samaa voimme sanoa kömpelöliikkeisestä Turkastakin. Katri, Pietolan tyttärenä, meni mukiin joten kuten lukuunottamatta rakkauskohtauksia. Anni oli heikompi edellistä, ei saanut osastaan esiin elämänhaluista torpantyttöä. Tolari, katsoen olosuhteisiin, oli kokolailla tyydyttävä. Maija osassaan oli myöskin kokolailla tyydyttävä, mutta samaa emme voi sanoa Rättäristä, sillä häneltä puuttui kaikki ne ominaisuudet, mitä sillä henkilöllä pitäisi olla.

Yleensä kappaleen laulut epäon-

Työttömäin siirtolaisten huoltaminen

(Jatkoa edelliseen numeroon.)

Nyt minä haluan kysyä teiltä, kenen niskoille lankeaa vastuuvelvollisuus noiden työttömäin siirtolaisten huoltamisesta? Lankeaako se yksityisen henkilön ja hänen perheensä niskoille? Suurimmalta osalta lankeaa se juuri sinne nykyoloissa. Minun käsitykseni mukaan, herra puhemies, on kerrassaan tuntotonta h o u k u t e l l a tulemaan tänne joko suorastaan valheellisilla selostuksilla, tai sitten selostuksilla, joita eivät siirtolaisiksi aikovat kyllin selvästi käsitä, ja sitten tänne saavuttuaan sysätä heidät jo entuudestaankin suureen työnetsijäin armeijaan. En väitä että hallitus olisi tahallisesti antanut valheellisia selostuksia, mutta minä tunnen englantilaista elämää siksi paljo, että tiedän useain hallituksen antamain selostusten aiheuttavan väärin ymmärrystä englantilaisessa työläisessä. Minulla on kädessäni eräs ilmotus, jota on levitetty Englannissa. Siinä on suurilla kirjaimilla kirjotettuna: **"Miksi maksatte vuokraa? Miksi ette hanki itsellenne farmia?"** Samassa yhteydessä on myöskin sievän farmitalon kuva. On tarpeetonta selostaa tätä kysymystä sen täydellisemmin, osottaakseni kunnia-arvoisille eduskunnan jäsenille, että lännen aroilla on kymmeniä tuhansia farmareita, jotka eivät vuosikymmeneen ole nähneetkään niin sievää farmitaloa, kuin tässä ilmotuksessa on kuvattuna. Minä myöskin tiedän, että on olemassa satoja asuintaloja, jotka ovat yhtä hyviä ja parempiakin kuin kuvassa oleva. Mutta noista ilmotuksista voi saada sellaisen käsitteen, että kuka hyvään voi hankkia itselleen ilmotuksessa kuvatun talon hyvin helposti.

Ed. Garland: Sanotaanko ilmotuksessa, että talossa on kiinnitysvelkaa?

Ed. Woodsworth: Ei. Eikä myöskään siinä sanota, että suurin osa aromaakuntien farmareista ovat kiinnitysveloilla k u o r m i t e t tuja. Mutta edelleen siinä sanotaan:

> Britannian ja Canadan hallitus on sitoutunut hankkimaan varoja sellaisille vähävaraisille farmityöläisille ja vuokraviljelijöille, sekä muillekin farmaukseen sopiville perheille, jotka haluavat ottaa viljeltäväkseen viljelyskuntoisia farmeja.

Siinä sanotaan, että nuo farmit ovat kohtuullisen matkan päässä kouluista, rautateistä ja markkinapaikoista. Farmiseudulta kotoisin olevat edustajat voivat sanoa, minkäverran tuossa seikassa on totta. Jos se on totta, niin miksikä suuri osa kotimaakuntani Manitoban kouluista jouduttiin sulkemaan viime vuonna? Ja minkätähden tehtiin eduskunnassa viime vuonna esityksiä nutten ratain rakentamisesta. Minun käsittääkseni oli se välttämätöntä siksi, että saataisiin rautatiet lähemmäksi maassa nykyään olevia asutuksia.

Ed. Koote: Saanko kysyä edustaja Woodsworthilta, että sellaisiako ovat ne hallituksen farmit, joita se myy maalleasettujille 25 vuoden maksuehdoilla, ja pienellä korolla?

Ed. Woodsworth: Niin luulen. Ja toisessa paikassa sanotaan, että yli 25 vuotta kestäviä lainoja 5 % korolla on helposti saatavissa, vaikka täällä olevat ihmiset eivät voi saada lainoja 5 % korolla. En näe tarpeelliseksi käsitellä tätä ilmotusta sen pitemmältä. Mutta minä vedän siitä seuraavan johtopäätöksen: Vaikkakaan ilmotuksessa olevat seikat eivät ole ehdottomasti valheellisia, niin englantilaisissa olosuhteissa synnyttävät ne ehdottomasti harhakäsitteen Canadassa vallitsevista olosuhteista. Niiden tähden on tänne saapunut paljon siirtolaisia, jotka täällä vähänaikaa oltuaan ovat katkerasti katuneet tännetuloaan.

Haluan kysyä, voidaanko työttömyydestä aiheutuva vastuunalaisuus sälyttää tykkänään jonkun yksilön kannettavaksi, ja samalla haluan kerrata pari lyhyttä lausetta, jotka eräs puhuja sanoi Montrealin pormestarille viime syksynä, ja jotka julkaistiin Montreal Starissa lokakuun 17 pnä 1924:

> Kaupungissa v a l l i t sevasta työttömyystilanteesta teki tarkasti selkoa liikemiesyhdistyksen presidentti H. B. Mackenzie; pormestaria puhutelleen erikoiskomitean puheenjohtaja Geo. Lyman; ammattineuvoston presidentti J. T. Foster; Montrealin piispa John Farthing; ja monet muut. Myöskin pormestari Duquette lausui mielipiteensä. Lopuksi hyökkäsi hän sellaista s i i r t o laispolitiikkaa vastaan, jonka mukaan maahan voidaan tuoda enempi siirtolaisia, kuin sen teollisuuslaitokset tarvitsevat... Eräs huomattava armeliaisuusyhdistyksen jäsen sanoi: Te voitte jättää työttömät vaimoineen ja lapsineen oman onnensa varaan, mutta myöhemmin te joudutte maksamaan kalliisti siitä johtuvista seurauksista, taudeista, avioeroista, y. m.

Nykyisten olosuhteitten vallitessa ei työttömyyttä voi ratkaista kukaan yksilö. Myönnämme että monet työttömistä ovat laiskureita, juoppoja j.n.e., mutta suurin osa työttömyydestä nykyään on pakollista, ja sentähden täytyy valtion muodossa tai toisessa olla vastuunalainen siitä. Minun käsittääkseni pitäisi liittohallituksen vastuunalaisten virkailijain olla läheisemmässä yhteistoiminnassa useain rautateitten johtohenkilöitten kanssa. Joku päivä sitten minä tein seuraavat kysymykset:

> Kuinka suurta palkkaa maksettiin Canadian National rautateiden Europassa olevan siirtolaistoimiston johtajalle viime vuonna?
>
> Siihen vastattiin:
>
> Hallinto pitää yleisön edun kannalta katsoen parempana jättää sen julkaisematta.
>
> Kuinka paljo kyyti- ynnä persoonallisia kustannuksia maksettiin johtajalle hänen tavallisen vuosipalkkansa lisäksi:
>
> Vastaus kuului:
>
> Hallinto pitää yleisön edun kannalta katsoen parempana jättää sen tiedottamatta.

Täten me olemme tulleet kummalliseen tilanteeseen. Canadian National rautatiefirma muodostaa itselleen kaikenlaisia haaraliikkeitä, m.m. on se ryhtynyt haalimaan tänne siirtolaisia. Siirtolaisten haaliminen on sellainen haaraliike, että sen toteuttamisen kanssa eivät läheskään kaikki parlamenttiedustajat ole yksimielisiä, sillä siten joudutaan suorittamaan kahteen kertaan se työ, joka oikeastaan kuuluu hallituksen siirtolaisvirastolle; ja kuitenkin kun me kysymme kuinka paljo palkkaa maksetaan sen liikehaaran johtajalle, vastataan meille: "Hallinto pitää yleisön edun kannalta katsoen parempana jättää sen tiedottamatta." Eduskunnan jäsenenä minä protesteeraan moista salaperäisyyttä vastaan. Minä vaadin että kansan tulee ehdot-

Halutaan toimittaja

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön Toimeenpaneva komitea julistaa täten Järjestön virallisen äänenkannattajan "Vapauden" toimittajan toimen haettavaksi.

Kelpoisuusehdot ovat: kuulunut Canadan K. S. Järjestöön tai Yhdysvaltain Workers' Party'n Suomalaiseen Järjestöön viimeiset kaksi vuotta, omata mahdollisimman hyvä suomen- ja englanninkielen tuntemus, sekä kokemusta suomenkielisessä sanomalehti- ja toimitustyössä.

Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisine suosituksineen tulee lähettää allaolevalla osotteella huhtikuun 18 päivään, 1925, mennessä. Valituksi tulleen tulee astua toimeen toukokuun viimeinen päivä.

S. G. NEIL, sihteeri.
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

---

nistuivat, sekä samaten kaikki joukkokohtaukset, niin että olisi suotavaa toista näytelmää valitessa, että otettaisiin huomioon paikkakunnalla olevat näyttämövoimat sekä puutteellisuudet näyttämöllä.

Näyttämötaiteesta nauttiva.

LEVACK, ONT.

Levackin suomalaiset, haluatteko saada käytettäväksenne suuren ja arvokkaan kirjaston? Kukaan ei kai tähän vastanne kieltävästi. Asia on nyt kuitenkin sillä tavalla, että tämä kirjasto ei ole kuolleen rahamiehen testamentissa luvattu, vaan on se saatavana toista tietä. Ei tämäkään tie ole se kaita ja ohdakkeinen, vaan se lavea maailmanlasten tie, jota usein ennenkin olette tallustelleet — haalille. Ette sentään milloinkaan ennen ole Levackissa lähteneet haalille niin tärkeän oman ja yhteisen asian puolesta kuin on sunnuntaina 5 p. huhtikuuta. Silloin on haalilla ohjelma-, näytös- ja tanssi-iltama kirjaston hankkimiseksi. Mitä suurempi joukko silloin haalille saapuu sitä pikemmin on lainakirjasto kylässämme. Ohjelmassa on mm. soittoa 4-henkiseltä orkesterilta, joka myös soittaa tanssisoitot. Kaksi näytöksinen kappale "Syylliset", sanotaan myös olevan yksi parhaimpia työväennäytelmiä. Runoja, lauluja, puhe, y. m. on vielä ohjelmassa.

Sisäänpääsymaksuksi on asetettu 50 senttiä. Lapset wanhempiensa mukana pääsevät wapaasti. Ilman vanhempia on 25 senttiä maksu lapsilta.

Ottaen huomioon ohjelman arvokkuuden ja monipuolisuuden ja ennenkaikkea asian jonka hyväksi iltama toimeenpannaan, odotetaan runsasta osanottoa.

Onkohan kukaan poissa silloin haalilta. Iltama alkaa täsmälleen kello 8 illalla. — A. H.

ESPANOLA STA., ONT.

Osastomme viime työkokouksessa luettiin Bruce Minen osaston kirje, jossa oli keräyslista mukana, talon rakennusrahaston kartuttamiseksi. Keräyslista otettiin huomioon, ja vapaaehtoisesti kerääjäksi lupautui F. Jansson. Tulos kerätyllä listalla oli $7.25.—

Osastomme piti iltaman v.k. 28 päivän iltana Nova Scotian lakkolaisten hyväksi. Ohjelmassa oli pieni näytöskappale, kuvaelma, runo ja puhe C. Hakkiselta. Hän teki selkoa Nova Scotian lakkotaistelusta ennen ja nykyään. Puheensa loputtua koottiin vapaaehtoinen kolehti, joka tuotti $10.15. Ovitiketeistä tuli $5.50, ravintolasta yhteistulo, joka kaikki luovutettiin, oli $10.30, yhteensä $25.95, joka tullaan lähettämään viipymättä määräpaikkaan.

Iltama yleisö oli täydellisesti lakkolaisten puolella. Sen osoittaa rahallinen tulo, että jokainen uhrasi, voipi sanoa, viimeisen roponsa tämän asian eteen.

Osastomme työkokous on huhtikuun ensimäisenä sunnuntaina Jussilassa. Kuuluu olevan paljon tärkeitä asioita pohdittavana. Saapukaa jäsenet sillon kokoukseen. —

U. K.

ROSE GROVE, ONT.

Kun leipää ei saada ilmasta, niin sen täytyy ottaa vaikka lähimäisensä suusta.

Eräät korven raivaajat olivat saavuttaneet "mansikkinsa" metsästä. Iso kun oli, eivät voineet sitä kulettaa sillä kertaa kotiinsa puutteessa oleville perheittensä jäsenille.

Pyöreän järven salossa asuva viinakuski ja koiratorpan pitäjä oli saanut vihiä naapurinsa metsäonnesta. Hän hiipi yöllä erään kuntinsa kanssa ja varasti "mansikin", jättäen ainoastaan palasia otuksen saajalle.

Ikävin puoli jutussaan se, että moiset rötösten tekijät, viinanvalmistajat ja kauppiaat tälläkin ympäristöllä yrittävät "pisnestää" työväen aatteen verhovaipassa, käyttäen kommunismia naamarinaan ja liikkeensä kylttinä, että "toverin" yöllisiä liikkeitä ja yksilöyritteitä tositovereitten keskuudessa millään tavalla vain loukattaisi. Olkootpa niin katalia ja halpamaisia ja siveyttä alentavia kuin ovatkin.

Minä itsepuolestani kehoitan, että meidän jäsenistön täytyy noudattaa "toveridiktatuuria" ja poistaa, kitkeä mätäpaiseiden juuret ennen kuin ne ehtivät syvemmälle juurtumaan. Pidetään rivimme puhtaina ja kunnioitetaan sitä pyhää aatetta jonka eteen toimimme. Alas viinatrokarit ja koiratorpat! Erotettakoon sellaiset jäsenet keskuudestamme.

Korven kaiku.

---

tomasti tietää kuinka paljo rahaa Canadian National on kuluttanut siihen. Onpa tosiaankin joutavanaikaista vähentää kotoisia menojamme, joutavanaikaista määritellä minkäänlaista toimintaohjelmaa itsellemme, koska ulkomaisiin menoihin voidaan kuluttaa paljoa suurempia summia, joihin meillä ei ole mitään sananvaltaa. Minun käsittääkseni ei rautatieministerin toissapäivänä ottamaa näkökantaa voida millään hyväksyä. Hän sanoi hallituksella olevan sen käsityksen, että parlamentin ei tule sekaantua rautateitten johdon yksityiskohtiin. Minun käsittääkseni ei siirtolaisten haalhminen kuulu rautateitten johdon yksityisseikkoihin. Kun rautatieyhtiö ryhtyy hankkimaan tänne siirtolaisia, tulee parlamentin minun käsitykseni mukaan kiireimmän kaupalla ottaa asia kaikkia yksityisseikkojaan myöten pohdittavaksi.

En tahdo yksityisseikkoja myöten käsitellä kuinka suuren vastuunalaisuuden työttömyydestä tulisi kuntain, maakuntain tai liittohallituksen ottaa kannettavakseen. Mutta haluan mainita tässä kahdesta seikasta, joista työttömyys suureksi osaksi johtuu. Ne ovat hallituksen raha-asiain hoito ja siirtolaisten maahan hankkiminen. Voisin mahdollisesti myöskin mainita valtamerirahtien suuruuden, mutta jääköön se sikseen. Kaikessa tapauksessa on hallitus vastuunalainen kaikesta niistä. Nämä seikat huomioonottaen on ehdottomasti väärin sysätä kaiken vastuunalaisuuden työttömien, vasta maahan saapuneiden siirtolaisten huoltamisesta kuntain ja maakuntain niskoille.

Minkätähden tulisi hallituksen kieltäytyä ottamasta kannettavakseen omien toimenpiteittensä tuloksia? Haluaisin saada kysymykseeni vastauksen. Jos hallitus hyväksyy minun päätösesitykseni, se yksinkertaisesti osottaa omaavansa rehellisyyttä ja hyvää tahtoa sitoutumalla pitämään huolta kahden vuoden ajan tänne houkuttelemistaan sellaisista siirtolaisista, joille ei ole työtä antaa. Minä puolestani en halua ehdottaa missä muodossa tuon huoltamisen tulisi tapahtua. Minun käsittääkseni me hyvinkin voimme pakottaa rautatieyhtiöt pitämään huolta heistä, koska niiden propagandan johdosta, enempi kuin mistään muusta syystä, siirtolaisia tänne saapuu. Joka tapauksessa kuuluu vasta maahan saapuneitten siirtolaisten huoltaminen suoraan hallitukselle.

Työttömyyskysymystä on jo pitemmän aikaa sysätty vuoroin maakuntahallituksien virkailijoille ja taasen liittohallituksen virkailijoille, tekemättä mitään asian eteen; ja sillä ajalla on ihmiset joutuneet kärsimään ja kärsivät tänä päivänä. Haluaisimpa että me, tämän parlamentin alahuoneen jäsenet joutuisimme joskuskaan katselemaan epätoivonpartaalla olevia miehiä, särkyneitä koteja, ja omanonnensa nojassa olevia, huonosti ravittuja lapsia, niin saisimme luonnollisen kuvan siitä, mitä työttömyys todellisuudessa on. Emme suinkaan voi olla välinpitämättömiä heidän suhteensa. Siksipä vaikka hallitus olisikin päättänyt, ettei työttömäin avustaminen ole liittohallituksen asia — minä en kuitenkaan hyväksy sellaista katsantokantaa — vaan jättää sen maakuntahallituksien asiaksi, niin sittekin minä vaadin hallituksen ottamaan edes vähän vastuunalaisuutta, ja huolehtimaan siirtolaisten toimeentulosta ensimäisenä kahtena vuotena heidän täällä ollessaan.

Kuten muistettanee suoriutui hallitus tästä pumallisesta kysymyksestä jättämällä sen pöydälle, joka itseasiassa on samaa kuin esityksen hylkääminen.

VAPPU ON NYT VALMIS

Mahtava kevätjulkaisu. Paljon keväistä lukemista. Paljon hienoja kuvia. Koko 64 suurikokoista sivua, siis puolta suurempi kuin Työmiehen joulu. Kaikin puolin miellyttävä. Hinta ainoastaan 35 senttiä. Tilaukset täytetään sitä mukaa kuin saapuvat sisälle. — Kiirehtikää ajoissa.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

CREIGHTON MINE, ONT.

Hauskan iltaman järjestää näytelmäseura tänä iltana piirimme rahaston kartuttamiseksi. Ohjelma on koetettu myös saada niin arvokas kuin mahdollista, ensinnäkin näytellään kappale "Saimaan rannalla", joka jo yksistään antaa ohjelmalle arvokkuutta; vielä on runo, puhe ja duettoja, kaiken lisäksi on tanssia. Saapukaa suuri lukuisesti tähän tilaisuuteen. Tiketit vain 25 senttiä.

Naisjaostomme, joka on lopputalven ollut ahkerassa touhussa saadakseen käsityönsä valmiiksi kevätmyyjäisiä varten, on nyt niin pitkällä, että myyjäiset on päätetty pitää t. k. 23 päivänä. Ja todella täytyy sanoa, osastomme naiset ovatkin saaneet ihmeteltävästi valmista ja niin arvokasta ja kaunista, että ei ole yhtään työtä jota ei katselisi ajatuksella, tuon minä tahdon huutaa nousipa sitten vaikka korkeammallekin. Valmiina on jo pöytäliinoja, kaitaliinoja, sohvatyynyjä, lehtilaukkuja, harjapusseja, ja lapsille ja miehille sukkia y.m. Huomautan näistä myyjäisistä aikanaan, että kaikki tulisivat tietämään koska ne pidetään.

"Tukkijoella", tuo reipas kuvaus tukkilaisten elämästä tulee esitettäväksi osastomme näyttämöllä aivan lähiaikoina. Lähemmin tuonnempana. — Juhani.

Jolietin poliisi puolustaa Jugoslavian terroria

Joliet, Ill. — Tämän kaupungin poliisit eivät ainoastaan palvele uskollisesti amerikalaista terästrustia, vaan he palvelevat yhtä uskollisesti myöskin verisen Jugoslavian taantumuksellista hallitusta. Se tultiin huomaamaan siitä, kun tämän kaupungin työläiset olivat järjestäneet protestikokouksen Jugoslavian hallituksen valkoterroria vastaan, jonka avulla se alistaa työläiset ja talonpojat kaikkein julmimpain yhteiskunnallisten olosuhteitten alaiseksi. Mutta ennenkuin kokousta ehdittiin avaamaankaan, saapui kokoushuoneelle poliisipäällikkö kuuden tai seitsemän apulaisen kanssa, ja vangitsi neljä työläistä ja määräsi toiset poistumaan.

Vangitut työläiset vietiin poliisiasemalle, jossa heiltä otettiin pois kaikki kirjat ja dokumentit mitä heillä sattui olemaan. Heitä pidettiin pidätettynä yli tunnin ajan, jolla ajalla poliisipäällikkö koetti heille vakuutata, että Venäjän itsevaltainen tsaarihallitus oli parempi kuin nykyinen työläisten ja talonpoikain hallitus. Sitä ei tietenkään kukaan muut uskonut kuin hän itse.

Vangittujen joukossa oli m.m. chicagolaisen Radnik-lehden yksi toimittaja, C. Mikalachky, jolla sattui olemaan taskussaan joitakin kappaleita Inprekor-lehteä, joita poliisipäällikkö ei antanut hänelle takasin. Niistä voi poliisipäällikkökin tutustua Jugoslaviassa riehuvaan valkoiseen terroriin, jota vastaan työläiset protesteeraavat.

Viimeisen viiden vuoden aikana, siis siitä saakka kuin Jugoslavia on ollut olemassa, on terroristinen Pashits hallinnut siellä rautanyrkillään. Surullisen kuuluisen "Obsnanan" avulla (vastaa Yhdysvaltain syndikalismilakia) Pashitsin hallitus on murskannut kaikki työläisten ja talonpoikain liikehtimiset. "Obsnanaa" ei kohdisteta nykyään ainoastaan työtätekeviä joukkoja vastaan, vaan myös kansallisia vähemmistöliikkeitäkin vastaan. Niin sanottu Jugoslavian pyhä kolmiyhteys, se on Serbian, Kroatian ja Slavonian liitto on ainoastaan Serbian porvaristolla naamiona, jonka avulla se koettaa vahvistaa isäntävaltaansa toisten kansallisuuksien ylitse.

Sitten viimeisten yleisvaalien jälkeen, jotka toimitettiin viime helmikuussa, on valkoterrori käynyt aina vaan hirmuisemmaksi.

Poliisipäällikkö määräsi etsivien ajamaan Mikalachkyn pois kaupungista. Työtä neuvottua kulettivat etsivät Mikalachkyn kaupunginrajain ulkopuolelle, ja kielsivät hänen palaamasta takasin Jolietiin, Ill.

Jolietin poliisin taantumuksellinen teko, ryhtyessään puolustamaan Ranskan porvariston balkanilaista vasallivaltaa, täydelleen paljastaa

---

aseistetun hallitsevan luokan kansainvälisyyden, jota yksinomaan käytetään työväenliikettä vastaan aina ja kaikkialla.

Coolidgen ja Dawesin "kansanvalta" Amerikassa ei ole mitään muuta kuin terästrustin peittelemätöntä diktatuuria.

Punainen palmikkonauha

Kertomus Bulgarian kauhunkentältä

Heitä oli 18 vankia. Joukon johdossa astui muudan Wrangel-upseeri, sivuillaan ja perässä Wrangel-sotilaita. Vangittujen joukossa oli myös tyttönen. Hän oli korkeintaan 17-vuotias. Muistan vielä aivan tarkkaan, miten hilpeänä ja urheana hän marssi. Hänen sydämensä ei aavistanut läheistä kuolemaa.

Ja kuitenkin oli kaikki päivän selvää: viidellä vankien perässä astuvalla sotilaalla oli käsissään kaksi tai kolme lapiota. Niiden metalliosat kolahtelivat yhteen synnyttäen luihin ja ytimiin tunkeutuvan räminän.

Tuomittuja vietiin virran rannalle, missä oli sinne tänne siroiteltuna pikku kumpareita — murhattujen vallankumouksellisten hautapaikkoja.

Aivoihini syöpyi terävästi seuraava yksityiskohta: seurasin tapahtumaa kaukoputkella ja huomasin nuoren vallankumousnaisen palmikossa punaisen nauhan. Nauhan päät liehuivat ylpeinä tuulessa ja protesteerasivat lapsellisen naivisti eläimellistä väkivaltaa vastaan. Puolen tunnin perästä esitettiin tämän hirvittävän näytelmän loppukohtaus.

Muudan sotilaista piirsi lapiolla neliön, minkä jälkeen sotilaat alkoivat kaivaa hautaa. Vangitut muodostivat tiukan, kivettyneeltä näyttävän ryhmän, joka tuijotti omituisin katsein värisevää, välkkyvää virran pintaa. Noissa katseissa oli jotakin kuvaamattoman raskasmielistä, surullista ja näytti ikäänkuin he olisivat voineet lukea jotakin virrankalvosta, ikäänkuin se olisi ilmaissut heille jonkin suuren salaisuuden.

Ja tuntui, että he olivat tällä hetkellä niin tuskantäysiä sen vuoksi, etteivät menettäneet henkeään rintavarustuksilla, jäävämättömässä taistelussa luokkavihollisensa kanssa, sorrettujen luokkain kapinassa, vaan kukistetun venäläisen porvariston villiintyneiden palkkasotilasten kuulista, jotka päättivät heidän elinpäivänsä, jotka olivat loppuun asti pyhitetyt työläisten, talonpoikain ja sorrettujen asialle.

Tuona hetkenä tunsin erittäin syvästi, miten raskasta vallankumouksellisista on kuolla vankilassa, kidutuskammiossa, hirressä, taikka teilaajain kuulista. Tuska ei siinä ole raskain, vaan on kärsimyksen tuottajana tietoisuus omasta voimattomuudesta, on hirveätä olla toimettomana näinä elämänsä viimeisinä ja sen vuoksi niin tärkeiltä tuntuvina hetkinä.

Tunsin sisimmässäni yksinkertaisen totuuden, että jokaisen vallankumouksellisen tulisi kuolla taistelunhetkellään, kamppaillessaan henkeen ja vereen luokkavihollisensa kanssa.

Vangit vietiin yksitellen haudan reunalle törröttävälle kumpareelle.

— Polvillesi! ulvoi upseeri.

Monet polvistuivat, mutta toiset eivät vielä ehtineet sitä tehdä, kun jo kaatuivat hautaan lukuisten kuulain surmaamina.

Viimeksi oli kuoltava tyttösen, tuon, jonka palmikossa liehui punainen nauha.

Upseeri kuiskasi jotakin sotilasten korvaan; nämä vastasivat pirullisella hymyllä; upseeri ja kaksi sotilasta johtivat tytön pensaikkoon ja muutaman minuutin kuluttua kuului sieltä kuolemaan asti kidutetun ihmisen epätoivon huuto, mikä kuitenkin vähitellen heikkeni, kunnes lakkasi kokonaan.

Sotilaat tuijottivat malttamattomina pensaikon suuntaan, mistä jonkun ajan kuluttua alkoi jälleen kuulua valitusta, ja asettuivat sitten riviin...

Jonkun ajan kuluttua pamahti joukko laukauksia, ja minä tiesin, että tumma pää, punainen nauha palmikossa, setkahti hautaan.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksisät $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. NEIL, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. ——— Sudbury, Ont.

Farmi myytävänä

South Riverillä, Ont., sijaitsee rautatien asemalta maili länteen, hyvän maantien varrella, 199 eekkeriä maata, josta on valmista peltoa 25 eekkeriä, 6 huoneinen asuinrakennus, navetta ja talli sekä sauna. Kaikki hyvässä asuinkunnossa. — Vaimoni kuoleman tapauksen tähden haluan myydä heti. Käteinen hinta 800 dollaria. Koneet voi myöskin ostaa jos haluaa.

Mikko Kervinen.
Box 31, South River, Ont.

Kiitos

Täten lausumme sydämelliset kiitoksemme Eckvillen ja Elspetin tovereille niistä lahjoista jotka olette meidän hyväksi keränneet, nimittäin hevosen, rahaa ja ruokatarpeita.

Toverillisesti

Anna ja Nikolai Hill.
Bingley, Alta.

Suomen Puolukoista

tulee herkullisen maukasta jälkiruokaa, marjapuuroa, puolukkahilloa y.m. halvemmalla kuin kuivatuista taikka kannutetuista hedelmistä.

Nämä Suomen puolukat ovat omassa väkevässä mehussaan, ilman vettä eli muita jatkoaineita.

Myydään loppuun alennushinnoilla:
100 paunan tynnöri, 10c lb. $10.00
50 paunan tynnöri, 12c lb. 6.00

Alkuperäisissä Suomen tammitynnöreissä noin 300 p., 9c pauna.

Sopivia jälleenmyyntiä varten, ravintoloihin poikataloihin ja kämpille.

Kun maksu seuraa tilausta lähetämme puolukat rahtivapaasti kaikkialle Canadassa. Tilatkaa heti ennenkuin varastomme loppuu. (Seuraava lähetys Suomesta voipi saapua vasta ensi joulukuussa.)

W. A. KYRÖ & CO.
34 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan

TIMMINSIIN POIKATALO
59 Palsam St. Box 520
Timmins Ontario

NORTH CAFESSA

17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Pulkki. Phone 1398. —— P. O. Box 1369.

Huom.! Pallonpelaajille työtä saatavana paikassa.

Vappuonnentoivotuksia Vapauteen

Vapauden Vappunumero ilmestyy tänä vuotena lauantaina 25 päivänä huhtik. Tähän numeroon otetaan työläisten vappuonnentoivotuksia ja on niiden hinta 25c niin perheiltä kuin yksityisiltäkin. Samaan hintaan julkaistaan myöskin osotteet.

Liikemiesten ilmotuksia voivat asiamiehet myöskin tähän numeroon ottaa tavallisilla hinnoilla. Pienimmän liikemiesten ilmotuksen hinta voisi olla noin $1.00 paitse jatkuvat ilmotukset voivat olla pienempiäkin. Yhden dollarin hintaiseen liikeilmotukseen ei tietysti mahdu paljon muuta kuin liikkeen nimi ja osote, jotavastoin $5.00 ilmotukseen jo mahtuu melko paljon tekstiäkin.

Vapauden vappunumero tulee tavallista kokoa suurempi, joten siinä senkin puolesta kannattaa ilmottaa.

Ilmotusten pitää olla Vapauden konttorissa huhtikuun puolivälissä viimeistään ja tietysti sitä parempi mitä aikasemmin ne saapuvat.

Asiamiehet. Käykääpä asiaan tarmolla käsiksi. Asiamiespalkkio tavallinen.

Toveruudella

Vapauden konttori.

Vappujuhlamerkkejä

Kaikkia niitä osastoja, piirikomiteoita y.m., jotka haluavat saada juhlamerkin vappujuhliinsa, pyydetään niitä tilaamaan niin ajoissa että tilaus on Vapaudessa viimeistään huhtikuun 10 päivään mennessä.

Juhlamerkkien hinnat ovat:

SILKKISET 7c kpl.
PAHVISET 3c kpl.

Lähettäkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

K. P. Timminsin suom. osaston ompeluseura

— toimeenpanee —

Myyjäiskemut

Maanantaina, 6:des päivä huhtikuuta, 1925

Tällä kertaa on ompeluseura erikoisella huolella harkinnut minkälaisia töitä on otettu valmistettavaksi: kaikki pitää olla käytännöllistä. Miesten usein kyselemiä kotitekoisia villasukkia ja laundry-pusseja, esim. on melkein loppumattomiin tai toisin sanoen: vähää vaille paljon.

Kahvia juodaan hyvien leivoksien keralla, juodaan kevään ja sydämellisyyden merkeissä. Emme voi, kuten runoilijat, yhdistää kahta sydäntä, mutta kaksi sydämen puolikasta voi kuka hyvänsä yhdistää. Ensimäinen puolikas myydään rahalla ja vain toinen puolikas on itse etsittävä ja sen löytämisestä mennään takaukseen! Mitä luulette, vanhat pojat, eikö tämä ole suloinen sanoma, näin kesää vasten?

— TANSSIA —

on melkein yhtämittaa ja kaikilla väliajoilla, hyvän musiikin johdolla.

—Sisäänpääsy vapaa kaikille.

Muistakaa miehet, että kuudes päivä on viidennen päivän jälkeen!

Toveruudella — OMPELUSEURA.

Tri H. KOLJONEN
Phone: konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

MIELUINEN NIIN VANHOILLE KUIN NUORILLEKIN, JOTKA TUNTEVAT ITSENSÄ VÄSYNEILTÄ

Kuume ja espanjantauti parantuvat ainoastaan muutaman päivän sisällä. On ihmeteltävää kuinka pian Nuga-Tone tekee tehtävänsä

Nuga-Tone antaa takaisin intoa, elämänhalua ja voimakkuutta väsyneille ja lamautuneille hermoille ja lihaksille. Se rakentaa punaista ja rikasta verta, voimakkaita ja kestäviä hermoja sekä lisää ihmeteltävästi tahdonhalua. Nuga-Tone antaa virkistävän unen, hyvän ruokahalun ja suoliston toiminnan, järjestää vatsan toimintaa sekä antaa työintoa. Jos et tunne itseäsi kuten sinun pitäisi, anna koetus Nuga-Tonelle. Se ei maksa sinulle mitään, jos et saisi siitä apua. Nuga-Tone on mieluista ottaa ja tunnet sen vaikutukset jo muutaman päivän kuluessa. Jos lääkärisi ei ole sinulle vielä määrännyt Nuga-Tonea niin mene apteekkiin ja hanki sitä pullollinen. Ota sitä ainoastaan muutaman päivän ja jos et tunne saavasi siitä apua, niin palauta loppulääke ja saat rahasi takaisin. Nuga-Tonen valmistajat tietävät niin hyvin, mitä se voi aikaan saada ja sentähden he pakoittavat kaikkia apteekkeja takaamaan sen tai palauttamaan rahasi, jos et sattuisi olemaan siihen tyytyväinen. Katso takausta jokaisessa paketissa. Suositeltu ja taattu, myytävänä kaikissa apteekeissa.

GIN PILLS'EJÄ
Munuaisille

Kipu selässä, päänkivistys, kipuasynnyttävä virtsanheitto ja unettomuus ovat munuaistaudin oireita. Ottakaa Gin Pills'ejä. 50c kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

National Drug & Chemical Co., of Canada, Ltd.
Toronto, Canada.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Skandinavian Health Home. Hieromalaitos, Copper Cliff Road, Proctorin haussi. Parannettu paljon vaikeita tauteja. Huom.! Tilaa sisäpotilaille. — 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen.
Phone 1031. Box 1111, Sudbury, Ontario.

Sudbury Baking Co. suosittelee tuotteitaan. 27 Durham St., Box 429, Sudbury. Tel. 1854.

Teen kaikkea suutarin ammattiin kuuluvaa työtä, 29 Durham St.— P. O. Box 778. Sudbury. Telephone 1892. E. HILLMAN.

Luonnonparantaja ja hieroja ottaa vastaan sairaita 22 Monk St., Sudbury, Starin vieressä, (räätäli Nurmisen yläkerrassa), vanhassa Aarnion paikassa. Box 1908.
Miss Taimi Valo.

Halutaan luotettu tyttö töihin Leader'in uuteen alennuskellariin. Täytyy välttämättömästi puhua suomen- ja englanninkieltä. Käykää kysymässä **The Leader**, Sudbury, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Leninkiompelua ottaa vastaan Elna Nyman, 315 Dufferin St., Port Arthur, Ont.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellinen kotti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Puusahuuta tekee T. Soini 137 Robertson St., Fort William, Ont. Puhelin 3495 S.

Räätälinliikkeeni sijaitsee 631 Simpson St. (vastapäätä poikatalon). Suuri varasto kankaita ja työ taataan. Simpson Taylor. Puhelin 1185 S. Matti Maine.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

Annan hierontaa. Hilja Lötjönen 318 Ogden Ave., Fort William, Ont. — Puhelin 3112 S.

TIMMINS, ONT.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 53—4th Ave., Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 46—4th Ave., J. Oksanen.

Hieroja ja luonnonparantaja Mrs. A. Aarnio, ottaa vastaan potilaita 61—4 Ave. Box 914.

Suomen Konsulivirastón

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

Halutaan tietää

Missä olet Emil Ahola Virtaalta Vaskivedeltä, käyttää myöskin nimeä Pirttimäki. Ole hyvä ja kirjoita vanhalle tuttavallesi.
Sulo Ruohonen, Kivikoski, P. O., Port Arthur, Ont.

Missä on serkkuni Väinö Kujanpää ja Arvo Perälä? Pyydän ilmottamaan olinpaikkanne jos ette itse tätä huomaa, niin pyydän jonkun heidän tuttavistaan ilmoittamaan osoitteella: Mr. Salmon Paulasaari, Bestel, Ont.

Sudbury-ympäristö

Lumber Workers' Industrial Union of Canadan kokous ensi sunnuntaina kello kaksi Liberty-haalilla.

Osaston johtokunnan kokous pidetään sunnuntaiaamulla kello 10.

Vappujuhlakomitean kokous pidetään tiistai-iltana kello 8.

Karnevaalitanssit on lauantaina, ja lysti ei tule puuttumaan, siitä menee takaukseen huvitoimikunta. Pääsymaksut 25 senttiä kaikilta.

Laulajat. Sunnuntaina kokoonnutaan kello 6 illalla. Koetetaan vieläkö äänet luistaa. Kaikki mukaan.

Orkesterin harjoitukset sunnuntaina kello 4 iltapäivällä, muistakaa.

Nahkapoikia, harjoitukset maanantaina kello puoli 8 illalla. Avustajat kello 7, harjoitellaan lauluja.

Huom.! Kaikki räätälin työntekijät kokoukseen 6 p. huhtik. klo puoli seitsemän Liberty-haalille. Tärkeitä asioita keskusteltavana. Muistakaa saapua jokainen union jäsen. Uudet myös ovat tervetulleita. — O.

Nuorisoliittolaiset. Ensi sunnuntai-iltapäivällä klo 2.30 on Y. C. L. työkokous. Tärkeitä asioita keskusteltavana, joten jokaisen tulisi olla paikalla. Jäsenmaksuja myöskin peritään. Katsokaapas korttianne.

Viimeinen varoitus. Huomenna, sunnuntaina, siis kaikki soiton ja laulun harrastajat Vapaustalolle, sillä siellä kuullaan lauluseuran ja soittokunnan koko talven tulokset. Pääsymaksut on siksi halvat, että joka hiukankin antaa arvoa soitolle ja laululle, ei varmaankaan malta olla poissa. Ohjelma oli jo viime numerossa, joten siitä ei sen enempää. Kuitenkin huomautamme, että nyt nähdään mitä työläisetkin voi työnsä lomassa saada aikaan kun on hyvää halua ja yritteliäisyyttä. Allekirjoittanut on siksi paljon mukana leikissä, että ei uskalla edeltäpäin mennä profeteeraamaan, mutta sen sanon toverit, tulkaa ja antakaa rehellinen arvostelu. Se aina on tervetullutta. Siis odotamme runsasta osanottoa. Alkaa kello puoli 9.

Niukemmaksi käy toimeentulo. Paikkakunnallamme olevaa työttömäin työläisten paljoutta käyttää tämän maan suurin mahti C. P. R. yhtiö hyväkseen kaikella armottomuudella entisestään lihavan massinsa lihottamiseksi. Viime vuonna on mainitun yhtiön radankorjaustyössä työskenteleville työläisille maksettu 25 senttiä tuntipalkkaa. Tällä viikolla "pääsi" 30 miestä C. P. R:lle radankorjaustyöhön, ja nyt maksetaan heille 20 senttiä tunnilta.

C. P. R. on hyvin järjestetty, kaikkien uusimpien tieteen ja keksintöjen saavutusten mukaan toimiva korporatsioni. Se käyttää jokaista tilaisuutta hyväkseen, missä vain suinkin voi tulojaan lisätä. Työläiset joutuvat olemaan sen pelinappuloita niinkauan, kunnes tulevat käsittämään että heidän ainoana pelastuksenaan on tiivis järjestäytyminen. Järjestymättömänä ollen voimme odottaa C. P. R:n vaan jatkuvasti kiristävän otettaan siihen saakka, kunnes elintasomme on poljettu alimpaan kulitasoon.

Naisten iltamat viime lauantaina ja sunnuntaina onnistuivat yli toiveitten. Lauantaina oli vain käsitöitten myyntiä, jotka tekivät kauppansa hyvin. Välillä tanssittiin. Mutta sunnuntaina alkoi vasta varsinainen ohjelma. Orkesterin soitettua pari kappaletta lausui Mrs. Lievonen yleisön tervetulleeksi. Naiskuoro lauloi kaksi laulua kohtalaisen hyvin. Mrs. Ylönen esitelmöi terveyden hoidosta. Miss Aili Kauhanen lausui runon. Melodraaman esittivät naiset aika hyvin. Laulua esitti Mrs. Aino Saari tunnetulla taidollaan. Mrs. Lempi Venhola lauloi kaksi laulua. Sitte esitettiin chicagolainen nainen esittämään kupletteja. Mutta suuri oli yleisön erehdys, mitään naista ei tullut, vaan Airolan Villen tuttu naama tuli loistavassa naisen puvussa, jolle pikku kepposelle yleisö suorastaan huusi. Sitten seurasi Mölykööri, jossa naiset esiintyivät täysissä kotoisissa asuissaan. Pyykkitamppuja, kahvipannuja, pesuvateja y.m. naisten työaseita. Esitys palkittiin vilkkailla kätten taputuksilla.

Väliajan perästä esitettiin kolminäytöksinen näytelmä "Ei sovintoa ennen uhria". Lopuksi, kun aikakin oli jo kerinnyt yli kahdentoista, tanssittiin vielä kello kahteen asti.

Seuraavat liikkeet ovat lahjoituksillaan avustaneet naisten iltamain onnistumista: Vapaus, Cochrane Hardware, Stafford, Beath, K. Lehto, Gluckstein, Sudbury Steam Bath, Sudbury Baking Co., Star Bottling Works, Levine, Caplan, O. Koivula, Sudbury Drug Store, H. Koljonen, E. Hillman, Niemi & Valkeapää, A. Niemi, A. Heiskanen, J. Salo, J. Toivonen, E. Ojala ja Gilboaue.

Sitten on vielä paljon yksityisiä tovereita ja toverittaria, jotka ovat lahjoittaneet ravintolatarpeita, vaan niistä tulisi kovin pitkä luettelo, niin emme halua lehden palstoja siihen haaskata.

Lausumme vaan kauniit kiitokset kaikille yhteisesti, sillä nämä lahjoitukset ovat osaltaan auttaneet meitä saamaan iltamaimme puhtaaksi tuloksi 175.91. — Tätä voi pitää koko hyvänä tuloksena, tähän huonoon aikaan verraten.

Naisten iltamakomitea.

Sudburyssa lasketaan olevan nykyään noin 800 työtöntä, joista useilla on leivän ja yökortteerin hankkiminen hankalaa.

Viime maanantaiaamulla oli noin 200 käsittävä työttömäin joukko päättänyt marssia kaupungin pormestarin puheille, esittääkseen hänelle asiansa. Mutta ennenkuin he ehtivät kaupungintalolle, pysäytti kulkueen poliisivaunu, jossa oli poliisipäällikkö Fyvie ja kolme tai neljä poliisia. Poliisipäällikkö kehotti joukon hajaantumaan, joka suuremmitta vastuksitta noudattikin kehotusta.

Kun työttömät näin vähällä tulivat ehkäistyksi pääsemästä kaupungin isäin puheille, joilta mahdollisesti olisi jonkunlaista apua saattanut toivoa, täytynee heidän tyydyttää nälkäänsä armeliaisuuslaitosten antamilla almuilla, mikäli niitä on saatavissa, sekä kerjäämisellä. Mutta jos ruuan hankkiminen on ahtaalla, niin on makuupaikkojen hankkiminen vieläkin ahtaammalla. Joissakin majataloissa toimitetaan vielä sydänyöllä tutkinto siitä, josko kaikki miehet ovat maksaneet yökortteeristaan vuokran. Tässä esimerkki yhdestä sellaisesta tapauksesta:

Kun Supi-Eemeli, kuppilan ja majotuspaikan isäntä saapui myöhään viime tiistai-iltana majotuspaikkaansa, ollen jonkun verran humaltuneena, teki hän tutkimuksen majailijain keskuudessa. Erään huoneen lattialta löysikin hän entisiä vuokralaisiaan, ruotsalaisia miehiä, jotka olivat rahattomana ollen kallistaneet päänsä sellaisten miesten huoneenlattialle, jotka olivat maksaneet vuokransa. Mutta ilman mitään armoa määrättiin miehet yönselkään, vaikka olisivathan miehet lattialla maatessaan ainakin siitä koonneet jonkun verran liikoja pölyjä vaatteisiinsa. Jotkut ovelimmat olivat tukkineet itsensä sänkyjen alle, josta ei humalainen isäntä heitä löytänyt, ja joten he ainakin sen yön saivat olla katon alla...

Työttömäin työläisten kohtalo on kyllä kurja, vaan niin kauan kuin he pysyttelevät ulkona työväenjärjestöistä, luottavat jumalan ja pelastusarmeijan apuun, eikä oman luokkansa joukkovoimaan, tulevat moiset tapaukset uudelleen ja yhä uudelleen kertaantumaan. — Eikö poliisien ja omistavan luokan jäsenten kohtelu muokkaa maaperää hedelmälliseksi järjestäytymiselle niin työ- kuin työttömänäkin aikana?

NELJÄ VUOTTA KIRVEENISKUSTA

Cobalt, Ont. — Tuomari Caron tuomitsi Peter Dobravolskin kuritushuoneeseen neljäksi vuodeksi siitä, että oli kirveellä iskenyt mitään pahaa aavistamatonta Mike Tomkaa päähän Ansonvillessä. Temkan pää oli pahoin ruhjoutunut, ja joutui hän leikkauksen jälkeen olemaan sairaalassa lähes kaksi kuukautta. Miehet olivat juopotelleet yksissä.

THE LEADER

"Sudburyn Suuri Kauppa"

Täten saamme tiedottaa kaikille että avataan alennuskellari ja VAATETAVARA OSASTO

Mielihyvällä ilmoitamme että avaamme alennuskellarin ja vaatetavara osaston. Me olemme järjestäneet suuren joukon alennuksia näitä avajaisia varten ja on hyötynne jos tulette aikasin ja valitsette näistä hyvistä alennuksista, joita meillä on tarjolla. Joka viikko näette meidän ilmotuksen tässä lehdessä, jossa ilmoitamme hyviä rahansäästö tilaisuuksia.

Miesten hienoja kenkiä

Miesten hienoja calf leather kenkiä, mustia ja ruskeita, Goodyear pohjat.
Erikoishintamme .... $1.98 pari

Miesten yksimittasia overhaaleja

Miesten Khaki Drill Combination Overhaaleja. Kaiken kokoisia.
Erkoishintamme .... $2.79 puku

Miesten pyhäpaitoja

Miesten pyhäpaitoja, monta eri lajia ja kokoa.
Erikoishintamme 79c

Miesten nahkasia työkintaita

Miesten miulinnahkasia, yksisormisia työkintaita.
Erikoishintamme .... 23c pari

Poikasten bloomeripukuja

Kahdet housut yhdelle puvulle. Ainoastaan rajotettu määrä. Tehty hyvästä tweed kankaasta. Kaiken kokoisia.
Erikoishintamme $5.95

Paati pyyheliinoja

Värillisiä, raitaisia "turkish" pyyheliinoja koko 16x24 tuumaa.
Erikoishintamme .... 39c pari

Liinasia rullapyyheliinoja. Ruskeaa liinaa 16 t. leveää. Pyyheliinoja jotka kestävät pitkäaikaista käyttöä.
Erikoisalennushinta 10 jaardia $1.00

Ginghamia kevääksi

Kaikki uudemmat värit, hyvää ja arvokasta.
27 tuum. leveä, jaardi 16c.
32 tuum. leveä, jaardi 21c.

NAISTEN KENKIÄ

Erikoinen varasto Oxfordeja, remmi, kiiltonahka, vasikannahka ja kauriinnahka kenkiä
Erikoishintamme .... $1.89 pari

KAUPUNGIN ULKOPUOLELLA OLEVILLE LIIKETUTTAVILLEMME.

Meiltä voi tilata tavaraa postin kautta ja me maksamme lähetyskulut kaikista $5.00 tai sitä suuremmista tilauksista.

"Ostaen eniten me ostamme vähemmällä. — Myyden eniten me myymme halvemmalla.

THE LEADER

Elm Street. (A. SILVERMAN, omistaja) Sudbury.
Meillä on suomea puhuvia kauppa-apulaisia palvelemassa teitä.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

Surulla ja kaipauksella ilmoitan että kuolon kylmä käsi pois tempasi rakkaan elämän toverini

HILJA RISTIMÄKI
(o.s. Ojala.)

Hän kuoli kotona Copper Cliffissä, Ont., maaliskuun 29 päivä 1925, sairastettuaan pitemmän ajan vaikeaa munuaistautia, joka lopulta riisti elämän. Vaimoni oli syntynyt Suomessa, Viipurin läänissä, Jääsken pitäjässä, Rouhelan kylässä v. 1898, kesäk. 21 pä., ollen siis kuollessaan 26 v., 9 kk. ja 7 päivän vanha. Häntä suremaan jäin minä, hänen miehensä, sekä isä ja äiti ja veli tässä maassa ja kaksi siskoa Suomessa sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Kusti Ristimäki.
Box 277, Copper Cliff, Ont.

Vähän sait aikaa elämältä,
elää rinnallani kunnes tiesi
kävi synkkään kuoloon, mi
eroitti meidät. Sua muistain
käyn nyt yksin läpi mutkikkaan taistojen tien. Lepää
rauhassa toveri parhain.

Kusti.

Synnyit, kasvoit, ilonamme
lapsemme herttaisin. Mutta
kohtalo julma eroitti meidät
toisistamme. Keveät mullat
haudallesi.

Isä ja äiti.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Lännen suomalaiset, olen avannut
RÄÄTÄLILIIKKEEN
76 Cordova St. East. — Phone Sey. 8287. — Vancouver, B. C.

Valmistan kaikkea alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti vanhalla ammattimiehen kokemuksella. Siksi rohkenen pyytää suosiotanne. Uskon myös voivani kilpailla hinnoissa muitten kansallisuuksien kanssa.

J. GROHN.

MAX GREENBURG
60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.
ENSILUOKAN SUUTARILIIKE, KENKIÄ JA MYÖS KUMIKENKIÄ KORJATAAN.
TIMMINS ONTARIO.

«Taylors»

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne
—— Juuri saapunut ——
New Pack Hollannin silliä
Parhaat kalat tynnöreissä $1.75 tynnöri.
"TAYLORS"
Ruokatavakauppa.

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Yliopisto-Apteekki Yhtiö

— ja —
Ulkolähetysliike
KUMMITAVAROITA:

Lasten peräruiskeita 35c
Korvaruiskeita 35c
Rintapumppuja 75c
Kummilankeja 5 tuum. pitkiä 35c
Kummisia vesipussia $1, $2, $2.50
Kummiletkuja sekä päitä eri lajia, setti $1.00
Pumppuja huuhteluun $1.30—$2.00
Lasten tuttia 10c
Narri tuttia 25c
Varmuusesineitä miehille $2—$4.00 tusina.
Varmuusesineitä naisille 25c, $1.50, $2.50 tusina.

Yliopisto Apteekkiyhtiö
JA ULKOLÄHETYSLIIKE
194 North Cumberland Street
PORT ARTHUR, ONT.

V. AHON

Parturiliike, Palloruuma ja TUPAKKAKAUPPA
Ruokaa ja huoneita saatavana samassa paikassa.
Mrs. A. KORHONEN,
78 Lang St., Cobalt, Ont.
Hinnat kohtuulliset.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

HUOMATKAA!

Otan vastaan kaikkea pesuun ja silitykseen kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta.
322 Richmond St., West Toronto, Ont.

Parturiliikkeeni

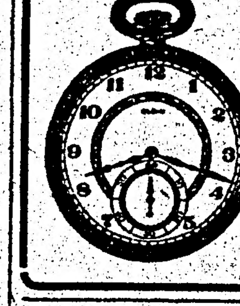

sijaitsee
7 Durham St.
Sudbury, Ont
IVAR SALO.

Kelloseppä
A. Heiskanen
7 Durham St.
Sudbury, Ont

HAMMASLÄÄKÄRI Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury —— Ontario.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

Autonajuriliike

Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana
Victor Olson — Ollikkala
— Puhelin 766 —
199 Secord St. Port Arthur, Ont.

Nälkäiset

ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

George T. Scroggie

Lakimies, asianajaja ja julkinen notario, Torontossa, Ont.
Konttori No. 53 Adelaide St. W. huone 130. Tel. Main 1236.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE

Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.
X-Ray kuvia hampaista otetaan.